DVV verzekeringen

ALGEMENE VOORWAARDEN

GROEPSVERZEKERINGSREGLEMENT WERKNEMERS PENSIOENSTELSEL VAN HET TYPE “VASTE BIJDRAGEN” TAK 21

AVGVWU-012025-DVV (N)

INHOUDSTAFEL

1. DEFINITIES 3
2. ALGEMEEN 5
   2.1 Voorwerp 5
   2.2 Resultaatsverbintenis van de maatschappij – winstdeling 5
   2.3 Inwerkingtreding 5
   2.4 Informatieverplichtingen 5
3. AANSLUITING 6
   3.1 Werknemers in dienst op het ogenblik van invoering van het pensioenstelsel 6
   3.2 Werknemers die in dienst treden na de invoering van het pensioenstelsel 6
   3.3 Bijzondere contracten 6
   3.4 Gepensioneerden 6
4. WAARBORGEN 6
   4.1 Algemeen 6
   4.2 Waarborg bij leven 7
   4.3 Waarborgen bij overlijden 8
   4.4 Waarborgen in geval van arbeidsongeschiktheid 11
   4.5 Vaststelling en wijziging van de risicowaarborgen door de maatschappij 15
5. BIJZONDERE BEPALINGEN IN GEVAL VAN EEN CAFETARIAPLAN 15
6. DEELTIJDSE TEWERKSTELLING – SCHORSING VAN DE ARBEIDSOVEREENKOMST 16
   6.1 Deeltijdse tewerkstelling 16
   6.2 Schorsing van de arbeidsovereenkomst 17
7. FINANCIERING 17
   7.1 Werkgevers- en/of werknemersbijdragen 17
   7.2 Niet-betaling van de bijdragen 17
   7.3 Onderfinanciering 18
8. VERWORVEN RESERVES EN PRESTATIES - MINIMUMRENDEMENTSGARANTIE 18
   8.1 Verworven reserves en verworven prestaties 18
   8.2 Minimumrendementsgarantie 18
9. UITTREDING 19
   9.1 Uittreding anders dan uittreding “light” 19
   9.2 Uittreding “light” 20
10. OVERGEDRAGEN RESERVES 20
11. VASTGOED FINANCIERING 20
12. BESLISSINGS BEVOEGHEID - INSPRAAK 21
   12.1 Beslissingsbevoegheid 21
   12.2 Inspraak 21
13. FINANCIERINGSFONDS 22
   13.1 Principe 22
   13.2 Inkomsten van het financieringsfonds 22
   13.3 Aanwending van het financieringsfonds 22
   13.4 Vereffeningsmodaliteiten en lot van het financieringsfonds 22
14. VERANDERING VAN PENSIOEN INSTELLING EN OVERDRACHT VAN RESERVES 22
15. VERDWIJNING VAN DE INRICHTER – OPHEFFING VAN HET PENSIOEN STELSEL 23
16. ANDERE BEPALINGEN 23
   16.1 Mededelingsplicht 23
   16.2 Terrorisme 23
   16.3 Aanvullende verzekering 23
   16.4 Wederinwerkingstelling 24
   16.5 Kosten 24
   16.6 Verlies van de risicowaarborg rente bij arbeidsongeschiktheid: individuele voortzetting – voorfinanciering van de individuele voortzetting 24
   16.7 Toepasselijke wetgeving en belastingregime 25
   16.8 Briefwisseling en bewijs 25
   16.9 Bescherming van uw persoonsgegevens 25
   16.10 Klachten - Rechtsbevoegdheid 26
   16.11 Solvabiliteit en financiële positie van de maatschappij 26
   16.12 Aansprakelijkheid van de hulppersonen 26

1. DEFINITIES

Aangeslotene: de werknemer die behoort tot de personeelscategorie bepaald in de bijzondere voorwaarden waarvoor de inrichter een pensioenstelsel heeft ingevoerd en die aan de in de bijzondere voorwaarden bepaalde aansluitingsvoorwaarden voldoet, alsook de gewezen werknemer die nog steeds actuele of uitgestelde rechten geniet overeenkomstig het pensioenreglement.

De aangeslotene is de **verzekerde**.

Aanvullend pensioen: het rust- en/of overlevingspensioen bij overlijden van de aangeslotene vóór of na de einddatum, of de ermee overeenstemmende kapitaalswaarde, die op basis van de in het pensioenreglement bepaalde verplichte stortingen worden toegekend ter aanvulling van een krachtens een wettelijke sociale zekerheidsregeling vastgesteld pensioen.

Arbeidsongeschiktheid: het verlies of de vermindering van de geschiktheid van de aangeslotene om welke beroepsactiviteit ook uit te oefenen die verenigbaar is met zijn kennis, zijn vaardigheden en zijn sociale status als gevolg van een aantasting van zijn fysieke of psychische integriteit. De arbeidsongeschiktheid is volledig onafhankelijk van enig ander economisch criterium en wordt bij medische beslissing vastegesteld.

Arbeidsongeval: een ongeval zoals gedefinieerd in de Belgische wetgeving op de arbeidsongevallen inclusief de ongevallen die gebeuren op de normale weg naar en van het werk.

Begunstigde: de persoon in wiens voordeel de verzekerde prestaties zijn bedongen.

Cafetariaplan: het pensioenstelsel van de inrichter is een cafetariaplan wanneer het pensioenreglement voorziet in de vrijheid van de aangesloten werknemer om het beschikbare premiebudget vastgesteld in de bijzondere voorwaarden aan te wenden voor de financiering van de in de bijzondere voorwaarden bepaalde waarborgen.

Eigenrisicotermijn: termijn gedurende dewelke geen enkele prestatie door de maatschappij is verschuldigd. De duur van de eigenrisicotermijn is in de bijzondere voorwaarden bepaald en vangt aan op de dag vastgesteld door een medische beslissing als het begin van de arbeidsongeschiktheid van de aangeslotene maar ten vroegste dertig dagen vóór de ontvangst van de schadeaangifte bij de maatschappij. Wanneer een periode van arbeidsongeschiktheid gevolgd wordt door een nieuwe periode van arbeidsongeschiktheid veroorzaakt door een andere ziekte of ongeval, is de eigenrisicotermijn opnieuw van toepassing.

Einddatum: de leeftijd bepaald in de bijzondere voorwaarden. De einddatum wordt gebruikt voor de berekening van de verworven reserves en de verworven prestaties met betrekking tot de waarborg bij leven. Voor de waarborgen bij arbeidsongeschiktheid verwijst de einddatum naar de uiterlijke datum voor de betaling van de prestaties, met name de eerste dag van de maand die samenvalt met of volgt op de maand waarin de aangeslotene de einddatum bereikt.

Voor de waarborgen leven en overlijden mag de einddatum niet lager zijn dan de op het ogenblik van invoering van het pensioenstelsel in voege zijnde wettelijke pensioenleeftijd.

Voor een op 1 januari 2016 bestaand pensioenstelsel kan de einddatum voor de waarborgen leven en overlijden niet lager zijn dan de in voege zijnde wettelijke pensioenleeftijd voor de werknemers die in dienst treden vanaf 1 januari 2019.

Bij wijziging van de einddatum vastgesteld in het pensioenreglement van een op 1 januari 2016 bestaand pensioenstelsel, mag de einddatum niet lager zijn dan de wettelijke pensioenleeftijd in voege op het ogenblik van de wijziging.

Indien de aangeslotene in dienst blijft bij de inrichter na de einddatum zonder zijn wettelijk pensioen op te nemen, wordt de einddatum voor de waarborgen leven en overlijden telkens met één jaar verlengd tot op het ogenblik van de pensionering.

Financieringsfonds: een collectieve reserve gevestigd bij en beheerd door de pensioeninstelling in het kader van het groepsverzekeringsreglement.

FSMA: de Autoriteit voor Financiële Markten en Diensten (Financial Services en Markets Authority).

Groepsverzekeringsreglement: het geheel van contractuele bepalingen waarin de rechten en plichten worden bepaald van de inrichter, de aangeslotenen, de begunstigden en de pensioeninstelling, alsook de aansluitingsvoorwaarden en de regels inzake de uitvoering van het pensioenstelsel.

Het groepsverzekeringsreglement bestaat uit onderhavige algemene voorwaarden en de bijzondere voorwaarden die een geheel vormen. De bijzondere voorwaarden bepalen onder meer de aansluitingsvoorwaarden, de waarborgen, de bijdragen voor de financiering van de waarborgen en de periodiciteit van hun betaling, de verzekeringscombinatie, de methode voor de berekening van de minimumrendementsgarantie in geval van wijziging van de rentevoet van de minimumrendementsgarantie, de mogelijkheid van aanwending van het aanvullend pensioen in het kader van vastgoedfinanciering. De bijzondere voorwaarden hebben voorrang op de algemene voorwaarden in de mate dat zij van deze laatste afwijken en zonder dat kan worden afgeweken van de wettelijke en reglementaire bepalingen. Het groepsverzekeringsreglement vormt het **pensioenreglement**.

Horizontale methode: de methode bepaald in de WAP volgens dewelke in geval van wijziging van de rentevoet van de minimumrendementsgarantie, de oude rentevoet wordt toegepast tot aan de eerste van de gebeurtenissen bepaald in de WAP (met name de uittreding, de pensionering of wanneer de prestaties verschuldigd zijn overeenkomstig de WAP of de opheffing van de pensioentoezegging) op de bijdragen verschuldigd op basis van het pensioenreglement vóór de wijziging en de nieuwe rentevoet wordt toegepast tot aan de eerste van de voormelde gebeurtenissen op de bijdragen verschuldigd op basis van het pensioenreglement vanaf de wijziging.

Inrichter: de werkgever die een pensioentoezegging doet. De inrichter is de **verzekeringnemer**.

Maatschappij: Belins NV (gekend onder de merk- en handelsnaam "DVV"), verzekeringsonderneming vergund onder het nummer 0037, met maatschappelijke zetel gevestigd te 1210 Brussel, Karel Rogierplein 11, optredend als pensioeninstelling in het kader van het pensioenreglement. Minimumrendementsgarantie: de minimumr endementsgarantie ten laste van de inrichter bedoeld in artikel 24 van de WAP.

Nettopremie: de premie na afhouding van de be lastingen, rechten, de eventuele risicopremie(s) voor de risicowaarborg overlijden als gevolg van een ongeval en/ of de risicowaarborg(en) bij arbeidsongeschiktheid en de kosten.

Ongeval: een plotselinge en toevallige inwerking van een uitwendige kracht, buiten de wil van de verzekerde, die een objectief vaststelbare aantasting van zijn lichamelijke gaafheid tot gevolg heeft.

Worden niet beschouwd als ongeval:

- zelfmoord of poging tot zelfmoord door de verzekerde;
- vergiftiging behalve deze veroorzaakt door steken van insecten of beten van dieren;

- zonnesteken, bevriezing en andere gevolgen van het klimaat, blikseminslag uitgezonderd.

Verstikking door niet te voorziene ontsnapping van gas en dampen is wel gedekt.

Ongeval privéleven: ieder ongeval dat geen arbeidsonge val is.

Openbare werkgever: een werkgever die niet onderworpen is aan de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités. De verschillende exploitatiezetels van eenzelfde openbare werkgever worden, ongeacht hun geografische lokalisatie, als één en dezelfde openbare werkgever beschouwd.

Overlijdensprestatie: de prestatie bepaald in de bijzondere voorwaarden die de maatschappij bij overlijden van de aangeslotene uitkeert.

Pensioenstelsel: een collectieve pensioentoezegging.

Pensioentoezegging: de toezegging van een aanvullend pensioen door een inrichter aan één of meerdere werknemers en/of hun rechthebbenden. Pensioentoezegging van het type "vaste bijdragen": pensioentoezegging waarbij de inrichter zich ertoe verbindt om periodiek een vaste bijdrage te betalen aan de pensioeninstelling ter financiering van het aanvullend pensioen.

Pensionering: de effectieve ingang van het wettelijk rustpensioen met betrekking tot de beroepsactiviteit die aanleiding gaf tot de opbouw van de prestaties.

Publiek pensioenstelsel: een pensioenstelsel ingesteld door een openbare werkgever.

Publieke pensioentoezegging: een pensioentoezegging ingesteld door een openbare werkgever. Risicokapitaal: het deel van het overlijdenskapitaal dat de maatschappij uitkeert bovenop de verworven reserves indien de risicowaarborg is voorzien.

Risicopremie: de premie voor de financiering van de risicowaarborg.

Risicowaarborg(en): de waarborg bij overlijden andere dan de terugbetaling van de verworven reserves en/of de risicowaarwaarborg(en) bij arbeidsongeschiktheid.

Tak 21: levensverzekering niet verbonden met een beleggingsfonds, met uitzondering van de verzekeringen in verband met huwelijk of geboorte, en de aanvullende verzekeringen die een aanvulling vormen op een levensverzekering zoals een verzekering bij overlijden als gevolg van een ongeval en een verzekering in geval van arbeidsongeschiktheid.

Terrorisme: een clandestien georganiseerde actie met ideologische, politieke, etnische of religieuze bedoelingen, individueel of door een groep uitgevoerd, waarbij geweld wordt gepleegd op personen of de economische waarde van een materieel of immaterieel goed geheel of gedeeltelijk wordt vernield, ofwel om indruk te maken op het publiek, een klimaat van onveiligheid te scheppen of de overheid onder druk te zetten, ofwel om het verkeer of de normale werking van een dienst of een onderneming te belemmeren.

Theoretische afkoopwaarde: de theoretische afkoopwaarde is gelijk aan de reserve van de verzekering die bij de maatschappij wordt gevormd door de kapitalisatie van de betaalde premies, rekening houdend met de verbruikte sommen. De technische grondslagen die gebruikt worden voor de berekening van de theoretische afkoopwaarde, zijn deze die worden gebruikt voor de berekening van de premie.

Uittreding:

1. Hetzij de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, anders dan door overlijden of pensionering.

   Wordt evenwel niet als uittreding beschouwd:
   - in geval van een multi-inrichterspensioenstelsel: de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, anders dan door overlijden of pensionering, die wordt gevolgd door het sluiten van een arbeidsovereenkomst met een andere werkgever die deelneemt aan hetzelfde multi-inrichters pensioenstelsel als dat van de vorige werkgever op voorwaarde dat er een overeenkomst bestaat in de zin van de WAP die de overname van de rechten en verplichtingen regelt; Een multi-inrichterspensioenstelsel is een identiek pensioenstelsel ingevoerd door meerdere inrichters waarvan de uitvoering is toe vertrouwd aan dezelfde pensioeninstelling of aan dezelfde pensioeninstellingen.
   - in geval van een publiek pensioenstelsel indien de openbare werkgever de hoedanigheid heeft van inrichter van een pensioenstelsel ten gunste van werknemers van verschillende openbare entiteiten of publiekrechtelijke rechtspersonen: de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, anders dan door overlijden of pensionering, die wordt gevolgd door het sluiten van een arbeidsovereenkomst met een openbare entiteit of publiekrechtelijke rechtspersoon, die onder het toepassingsgebied van hetzelfde pensioenstelsel valt als dat van de vorige openbare entiteit of publiekrechtelijke rechtspersoon;
2. Hetzij het einde van de aansluiting vanwege het feit dat de werknemer niet langer de aansluitingsvoorwaarden van het pensioenstelsel vervult zonder dat dit samenvalt met de beëindiging van de arbeidsovereenkomst anders dan door overlijden of pensionering, hierna genoemd "uittreding light".

   In geval van een openbare werkgever wordt de vaste benoeming van een aangeslotene als een uittreding light beschouwd.
3. Hetzij de overgang van een werknemer in het kader van een overgang van een onderneming, van een vestiging of van een deel van een onderneming of een vestiging, naar een andere onderneming of naar een andere vestiging, als gevolg van een conventionele overdracht of een fusie, waarbij het pensioenstelsel van de werknemer niet wordt overgedragen.

Uitvoeringsbesluit Leven: het koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende de levensverzekeringsactiviteit.

Uitvoeringsbesluit WAP: het koninklijk besluit van 14 november 2003 tot uitvoering van de WAP.

Verticale methode: de methode bepaald in de WAP volgens dewelke in geval van wijziging van de rentevoet van de minimumrendementsgarantie, de oude rentevoet wordt toegepast tot op het moment van zijn wijziging op de bijdragen verschuldigd op basis van het pensioenreglement vóór de wijziging en de nieuwe rentevoet wordt toegepast op de bijdragen verschuldigd op basis van het pensioenreglement vanaf de wijziging en op het bedrag resulterend uit de kapitalisatie tegen de oude rentevoet van de bijdragen verschuldigd op basis van het pensioenreglement tot aan de wijziging. Verworven prestaties: de prestaties waarop de aangeslotene aanspraak kan maken overeenkomstig het pensioenreglement, indien hij bij de uittreding zijn verworven reserves bij de maatschappij laat.

Verworven reserves: de reserves waarop de aangeslotene op een bepaald ogenblik recht heeft overeenkomstig het pensioenreglement.

WAP: de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid.

Werkgeversbijdrageovereenkomst: de contractuele bepalingen die voor een aangeslotene het deel van het groepsverzekerings-

reglement regelen dat door de werkgeversbijdragen wordt gestijfd die niet in het financieringsfonds zijn gestort.

Werknemer: de persoon tewerkgesteld in uitvoering van een arbeidsovereenkomst.

Werknemersbijdrageovereenkomst: de contractuele bepalingen die voor een aangeslotene het deel van het groepsverzekeringsreglement regelen dat door de bijdragen van de aangeslotene wordt gestijfd.

Wettelijke pensioenleeftijd: de pensioenleeftijd volgens artikel 2, § 1 van het koninklijk besluit van 23 december 1996 tot uitvoering van de artikelen 15, 16 en 17 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenen.

Wettelijk samenwonende partner: de persoon met wie de aangeslotene een verklaring van wettelijke samenwoning in de zin van het burgerlijk wetboek heeft afgelegd.

Ziekte: elke aantasting van de fysieke of psychische gezondheid van de aangeslotene die te wijten is aan een andere oorzaak dan een ongeval en die objectieve symptomen vertoont. Medische complicaties bij een zwangerschap en bevalling op basis van een medisch attest worden met een ziekte gelijkgesteld.

2. ALGEMEEN

2.1 VOORWERP

De inrichter heeft ten voordele van de personen die voldoen aan de in de bijzondere voorwaarden vermelde aansluitingsvoorwaarden een pensioenstelsel ingevoerd waarvan de uitvoering op basis van de WAP en de wet van 27 oktober 2016 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfsvoorziening moet worden toevertrouwd aan een pensioeninstelling. In uitvoering van deze verplichting heeft de inrichter beslist de uitvoering van zijn pensioenstelsel toe te vertrouwen aan de maatschappij in het kader waarvan hij met de maatschappij een groepsverzekeringsreglement sluit.

Het pensioenstelsel van de inrichter betreft een pensioenstelsel van het type "vaste bijdragen zonder gewaarb orgd rendement lastens de inrichter".

Wanneer de bijzondere voorwaarden voorzien in de vrijheid van de aangeslotene om het in de bijzondere voorwaarden vastgestelde premiebudget aan te wenden voor de financiering van de in de bijzondere voorwaarden bepaalde waarborgen betreft het pensioenstelsel van de inrichter een cafetariaplan.

2.2 RESULTAATSVERBINTENIS VAN DE MAATSCHAPPIJ – WINSTDELING

2.2.1 Resultaatsverbintenis van de maatschappij

De groepsverzekering betreft een verzekering tak 21 waarbij de maatschappij een bepaalde intrestvoet waarborgt op de ontvangen nettopremies tot de einddatum.

De maatschappij kan de gewaarborgde intrestvoet wijzigen overeenkomstig de modaliteiten bepaald in de bijzondere voorwaarden.

In geval van aanpassing van de gewaarborgde rentevoet stelt de maatschappij de inrichter minstens dertig dagen op voorhand daarvan in kennis.

2.2.2 Winstdeling

Bovenop de gewaarborgde intrestvoet kan de maatschappij jaarlijks een winstdeling toekennen in functie van de resultaten. De winstdeling is niet gegarandeerd en kan jaarlijks wijzigen. De toekenning van de winstdeling is afhankelijk van de discretionaire beslissingsbevoegdheid van de algemene vergadering van de maatschappij.

2.3 INWERKINGTREDING

De groepsverzekering treedt in werking op de overeengekomen aanvangsdatum vermeld in de bijzondere voorwaarden op voorwaarde dat de maatschappij een exemplaar van het groepsverzekeringsreglement ondertekend door de rechtsgeldige vertegenwoordiger van de inrichter heeft ontvangen, maar ten vroegste op de betaaldatum van de (eerste) premie, zijnde de valutadatum van die premie op de bankrekening van de maatschappij. De inrichter heeft het recht de groepsverzekering binnen de dertig dagen vanaf de datum van inwerkingtreding op te zeggen bij een gedateerd en ondertekend aangetekend schrijven, bij deurwaardersexploot of door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs.

In dat geval stort de maatschappij de gestorte premie, inclusief de kosten op de premie, terug aan de inrichter, na aftrek van de bedragen die werden verbruikt om de voorziene risicowaarborgen te dekken, alsook na aanrekening van eventuele wettelijk verplichte inhoudingen en sommen verschuldigd aan derden. In geval van een medisch onderzoek op basis van artikel 4.3.2 of 4.4.2. behoudt de maatschappij zich het recht voor om de kosten van het medisch onderzoek terug te vorderen.

De groepsverzekering kan door de maatschappij niet worden betwist, behalve in de omstandigheden vermeld in artikel 16.1.

2.4 INFORMATIEVERPLICHTINGEN

De volgende bepalingen doen geen afbreuk aan de informatieverplichtingen voorzien in de andere contractuele bepalingen en de reglementering.

2.4.1 Informatieverplichtingen in hoofde van de maatschappij

De maatschappij of de inrichter, indien hij daarom verzoekt, deelt jaarlijks aan elke aangeslotene die nog niet is uitgetreden, een pensioenfiche mee waarop de door de WAP opgelegde gegevens worden vermeld. De aangeslotenen kunnen de gegevens betreffende hun aanvullend pensioen raadplegen in mypension.be.

Elk jaar stelt de maatschappij een verslag op over het beheer van het pensioenstelsel. Dit verslag wordt ter beschikking gesteld van de inrichter die het op eenvoudig verzoek meedeelt aan de aangeslotenen. De maatschappij stelt een verklaring op met de beginselen van haar beleggingsbeleid die minstens om de drie jaar wordt herzien, alsook onverwijld na elke belangrijke wijziging in het beleggingsbeleid. Deze verklaring, alsook de jaarrekening en het jaarverslag van de maatschappij - in voorkomend geval, de jaarrekening en het jaarverslag die betrekking hebben op het pensioenstelsel - worden door de inrichter op eenvoudig verzoek aan de aangeslotenen, hun rechthebbenden of hun vertegenwoordigers verstrekt.

2.4.2 Informatieverplichtingen in hoofde van de inrichter en in hoofde van de aangeslotene voor wat betreft de waarborgen bij arbeidsongeschiktheid

De inrichter alsook, in geval van een schadegeval, de aangeslotene voor wat betreft de risicowaarborg(en) bij arbeidsongeschiktheid, bezorgen onder hun volledige verantwoordelijkheid schriftelijk (of langs elektronische weg) aan de maatschappij op eenvoudig verzoek alle gegevens die deze nodig heeft voor het sluiten, het beheer en de goede uitvoering van de groepsverzekering.

Bij de aansluiting, alsook gedurende volledige duurtijd van de groepsverzekering, licht de inrichter de maatschappij (schriftelijk of langs elektronische weg) in van onder meer de datum waarop een werknemer de aansluitingsvoorwaarden vervult alsook de datum waarop deze de aansluitingsvoorwaarden niet langer vervult, de identiteitsgegevens van de werknemer, het loon en het tewerkstellingspercentage van de werknemer en de eventuele wijziging ervan, de eventuele keuzes van de aangeslotene (alsook de eventuele wijzigingen ervan) met betrekking tot de aanwending van het premiebudget in geval van een cafetariaplan, de gehele of gedeeltelijke schorsing van de arbeidsovereenkomst van de aangeslotene en de datum van inwerkingtreding van die schorsing, de datum van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst van de aangeslotene en de datum van overlijden.

De inrichter en, in geval van een schadegeval, de aangeslotene voor wat betreft de risicowaarborg(en) bij arbeidsongeschiktheid zullen alle gevolgen dragen van elke laattijdige, onnauwkeurige, onvolledige of onjuiste mededeling van gegevens aan de maatschappij die aan hun toedoen is te wijten.

De inrichter bezorgt de tekst van het pensioenreglement (algemene en bijzondere voorwaarden, alsook in voorkomend geval, de aanhangsels) aan de aangeslotene op diens eenvoudig verzoek.

Wanneer de beslissing tot invoering, wijziging op opheffing van het pensioenstelsel overeenkomstig de WAP of de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, dient te worden genomen bij collectieve arbeidsovereenkomst of door middel van een wijziging van het arbeidsreglement, bezorgt de inrichter op eigen intiatief aan de maatschappij een kopie van de collectieve arbeidsovereenkomst of van het (gewijzigde) arbeidsreglement.

3. AANSLUITING

3.1 WERKNEMERS IN DIENST OP HET OGENBLIK VAN INVOERING VAN HET PENSIOENSTELSEL

De werknemers in dienst op het ogenblik van de invoering van het pensioenstelsels die voldoen aan de in de bijzondere voorwaarden bepaalde aansluitingsvoorwaarden, kunnen niet verplicht worden om tot het pensioenstelsel toe te treden, tenzij de invoering ervan gebeurt bij collectieve arbeidsovereenkomst, bij protocol van akkoord in geval van een openbare werkgever, of de bijzondere procedure voorzien in de WAP voor de invoering van een sociaal pensioenstelsel in een onderneming zonder sociale overlegorganen (geen ondernemingsraad, geen comité voor preventie en bescherming op het werk, noch een vakbondsafvaardiging).

Tenzij de bijzondere voorwaarden voorzien in de mogelijkheid voor de werknemers om hun aansluiting uit te stellen, ontslaat de weigering van aansluiting de inrichter ten aanzien van de betrokken werknemer van elke verplichting in het kader van het pensioenstelsel.

De inrichter bezorgt aan de maatschappij een lijst van de werknemers die hun aansluiting bij het pensioenstelsel hebben geweigerd.

In geval van uitstel van aansluiting bezorgt de inrichter aan de maatschappij het schriftelijk en gedateerd verzoek van de werknemer voor de latere aansluiting. De effectieve aansluiting gebeurt in dat geval op de datum vermeld in de bijzondere voorwaarden.

Indien de arbeidsovereenkomst op het ogenblik van de aansluiting geschorst is zonder loonbetaling, wordt de aansluiting uitgesteld tot op het ogenblik van de werkhervatting.

De aangeslotene blijft pensioenrechten opbouwen zolang hij in dienst is.

3.2 WERKNEMERS DIE IN DIENST TREDEN NA DE INVOERING VAN HET PENSIOENSTELSEL

De aansluiting is verplicht voor de werknemers die in dienst treden na de invoering van het pensioenstelsel zodra zij de in de bijzondere voorwaarden bepaalde aansluitingsvoorwaarden vervullen. Indien op het ogenblik van de aansluiting de arbeidsovereenkomst geschorst is zonder loonbetaling, wordt de aansluiting uitgesteld tot op het ogenblik van de werkaanvatting bij de inrichter.

De aangeslotene blijft pensioenrechten opbouwen zolang hij in dienst is.

3.3 BIJZONDERE CONTRACTEN

Behoudens andersluidende bepaling in de bijzondere voorwaarden, worden niet aangesloten bij het pensioenstelsel:

- de personen tewerkgesteld op basis van een overeenkomst voor tewerkstelling van studenten;
- de personen tewerkgesteld op basis van een overeenkomst voor uitzendarbeid;
- de personen tewerkgesteld op basis van een arbeids-overeenkomst gesloten in het kader van een speciaal door of met steun van de overheid gevoerd opleidings-, arbeidsinpassings- en omscholings programma.

Deze bepaling is van toepassing op de groepsverzekeringen gesloten vanaf 1 maart 2022.

3.4 GEPENSIONEERDEN

De pensionering sluit de aansluiting of het behoud van aansluiting bij het pensioenstelsel uit, met uitzondering van de gepensioneerden die op 1 januari 2016 reeds bij het pensioenstelsel van de inrichter zijn aangesloten.

4. WAARBORGEN

4.1 ALGEMEEN

Als tegenprestatie voor de door inrichter gestorte premies verzekert de maatschappij:

- een prestatie bij leven ten voordele van de aangeslotene;
- een prestatie bij overlijden van de aangeslotene ten voordele van zijn begunstigde(n) die overeenstemt met het bedrag van de verworven reserves. Overeenkomstig de bijzondere voorwaarden wordt deze prestatie in voorkomend geval

aangevuld met de in de bijzondere voorwaarden bepaalde risicowaarborg(en) bij overlijden.

- in voorkomend geval, overeenkomstig de bij zondere voor waarden een prestatie in geval van arbeidsongeschiktheid ingevolge een gewaarborgde oorzaak bestaande uit een premievrijstelling en/of de uitkering van een rente bij arbeidsongeschiktheid.

4.2 WAARBORG BIJ LEVEN

4.2.1 Kapitalisatie van de premies en winst deling

De nettopremies voor de waarborg bij leven, alsook de reserves opgebouwd in het kader van een pensioentoezegging als bedoeld in de WAP op basis van een tewerkstelling bij een vroegere werkgever en overgedragen naar de maatschappij, worden gekapitaliseerd vanaf de tweede dag volgend op de dag van ontvangst door de maatschappij van de premie of van de overgedragen reserves. De kapitalisatie wordt verricht aan de door de maatschappij gewaarborgde rentevoet in voege op het ogenblik van de storting van de premie of van de overgedragen reserves op de bankrekening van de maatschappij. De rentevoet wordt gewaarborgd tot de einddatum. De maatschappij behoudt zich het recht voor de gewaarborgde rentevoet te wijzigen in functie van de marktomstandigheden en de reglementering. In geval van wijziging van de gewaarborgde rentevoet zijn de bepalingen van artikel 2.2.1 van toepassing.

Bovenop de gewaarborgde rentevoet kan de maatschappij jaarlijks een winstdeling toekennen. Deze winstdeling wordt, na aanrekening van de eventuele belastingen, toegevoegd aan de verworven reserves.

De kapitalisatie en de eventuele toekenning van de winstdeling gebeuren tot de einddatum, behoudens in geval van overdracht van de reserves in het kader van de uittreding van de aangeslotene overeenkomstig artikel 9.1.2, in geval van overdracht van de reserves naar een andere pensioeninstelling overeenkomstig artikel 14 of in geval van overlijden vóór de einddatum. In geval van verlenging van de einddatum met één jaar gebeurt de verlenging aan het tarief van de maatschappij van toepassing op het ogenblik van de verlenging.

4.2.2 Uitbetaling van de waarborg bij leven

4.2.2.1 Begunstigde, ogenblik en vorm van uitbetaling

Begunstigde

De begunstigde van de waarborg bij leven is de aangeslotene.

Ogenblik van uitbetaling

Onverminderd het recht op overdracht van de reserves naar een andere pensioeninstelling en de eventuele aanwending van de contracten in het kader van de financiering van vastgoedverrichtingen overeenkomstig artikel 11, worden de aanvullende pensioenprestatie, de verworven reserves, de eventuele naar de maatschappij overgedragen reserves, vereffend bij de pensionering van de aangeslotene. De prestaties worden berekend op de datum van de pensionering en worden uitbetaald ten laatste binnen de dertig dagen die volgen op de communicatie van de voor de uitbetaling noodzakelijke gegevens aan de maatschappij door de aangeslotene.

In afwijking van het voorgaande lid, indien de pensionering later is dan de datum waarop de aangeslotene de wettelijke pensioenleeftijd van kracht bereikt of de datum waarop hij voldoet aan de voorwaarden om zijn vervroegd rustpensioen als werknemer te ontvangen, kunnen de in voorgaande lid vermelde prestaties en reserves op schriftelijk verzoek van de aangeslotene worden uitbetaald vanaf één van deze data voor zover de bijzondere voorwaarden dit uitdrukkelijk voorzien.

Overgangsbepalingen met betrekking tot een pensioenreglement bestaande vóór 1 januari 2016:

- In afwijking van het eerste lid, kunnen de aangeslotene geboren vóór 1962 vragen om de uitbetaling van de aanvullende pensioenprestatie, van de verworven reserves en van de eventueel naar de maatschappij overgedragen reserves, onafhankelijk van de pensionering, vanaf het ogenblik dat zij de hierna vermelde leeftijd bereiken voor zover het pensioenreglement zoals van kracht vóór 1 januari 2016 het toelaat:

Aangeslotenen geboren in:	Leeftijd vanaf dewelke de uitbetaling kan worden gevraagd voor zover het pensioenreglement van kracht vóór 1 januari 2016 het toelaat
1958 of vroeger	60 jaar
1959	61 jaar
1960	62 jaar
1961	63 jaar

  De aangeslotene moet de vraag tot uitbetaling schriftelijk stellen.

- In afwijking van het eerste lid, kunnen de aangeslotenen ontslagen ten vroegste op de leeftijd van 55 jaar met het oog op de aanvang van een stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag in het kader van een herstructeringsplan opgemaakt en gecommuniceerd aan de regionale of federale minister van werk vóór 1 oktober 2015, vragen om de uitbetaling van de aanvullende pensioenprestatie, van de verworven reserves en van de eventueel naar de maatschappij overgedragen reserves, onafhankelijk van de pensionering, vanaf het ogenblik waarop zij de leeftijd van 60 jaar bereiken voor zover het pensioenreglement zoals van kracht vóór 1 januari 2016 het toelaat.

  De aangeslotene moet de vraag tot uitbetaling schriftelijk stellen.

Tenzij anders bepaald in de bijzondere voorwaarden, is de vereffening van de pensioenprestaties vóór de pensionering van de aangeslotene niet mogelijk zolang hij in dienst is van de inrichter. In geval van uitkering van de prestaties aan de aangeslotene op basis van deze alinea zal bij de latere uitkering van de verworven reserves ingevolge de pensionering of ingevolge het overlijden, rekening worden gehouden met het reeds uitgekeerde brutobedrag, gekapitaliseerd op basis van de van toepassing zijnde gewaarborgde rentevoet tot op de datum van de latere uitkering.

Bij pensionering licht de maatschappij de aangeslotene in over de verschuldigde prestaties, de mogelijke uitbetalingswijzen, met inbegrip van het recht van de aangeslotene om een omvorming in rente te vragen, en over de noodzakelijke gegevens voor de uitbetaling.

Vorm van uitbetaling

De prestatie bij leven wordt uitbetaald in de vorm van een kapitaal.

De aangeslotene heeft evenwel het recht om een omvorming in rente te vragen voor zover het jaarlijks brutobedrag van de rente groter is dan 500 EUR. Dit bedrag wordt geïndexeerd volgens de bepalingen van de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de

sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen.

De inrichter brengt de aangeslotene van dit recht op de hoogte twee maanden vóór de pensionering of binnen de twee weken nadat hij van de vervroegde pensionering op de hoogte werd gebracht.

De omzettingscoëfficiënt voor de omzetting van het kapitaal in rente is deze van toepassing op het ogenblik van de ontvangst door de maatschappij van het verzoek tot uitkering in rente, rekening houdend met het tarief van toepassing bij de maatschappij op dat ogenblik. Indien het rentetarief van de maatschappij leidt tot een lagere rente dan de rente voortvloeiende uit de tariefbasis opgelegd door het uitvoeringsbesluit WAP, dan is dit verschil of tekort ten laste van de inrichter.

Dit tekort wordt uit het financieringsfonds geput. Echter, bij ontstentenis aan voldoende middelen in het financierings fonds, alsook in geval van afwezigheid van een financieringsfonds, rekent de maatschappij aan de inrichter een éénmalige premie aan ter aanzuivering van het tekort.

De rente is maandelijks achteraf betaalbaar en voor de laatste maal op de maandelijkse vervaldag die voorafgaat aan de maand waarin de aangeslotene overlijdt. De rente is niet-geïndexeerd en niet-overdraagbaar.

Het uit te keren bedrag van de prestatie bij leven (kapitaal of rente) wordt verminderd met de fiscale en sociale inhoudingen van toepassing op dat ogenblik, alsook met de verschuldigde maar nog niet ingehouden risicopremie(s), de beheerskosten en de eventuele sommen verschuldigd aan derden.

4.2.2.2 Te verstrekken gegevens voor de uitbetaling

De aangeslotene of zijn wettelijke vertegenwoordiger bezorgt de volgende gegevens aan de maatschappij:

- een leesbare kopie van de voor- en achterzijde van de identiteitskaart van de aangeslotene en, in voorkomend geval, van zijn wettelijke vertegenwoordiger;
- een leesbare kopie van de voor- en achterzijde van de bankkaart van de aangeslotene of een attest identificatie rekening (RIB-attest), onverminderd het verder vermelde;
- in voorkomend geval, de keuze voor de uitkering in rente in plaats van in kapitaal;
- indien de aangeslotene zich in een staat van onbekwaamheid bevindt: een officieel document met vermelding van naam, voornaam en adres van zijn wettelijke vertegenwoordiger en het attest van de bank met vermelding van de geblokkeerde rekening die op naam van de aangeslotene is geopend tot op het ogenblik van de opheffing van zijn onbekwaamheid;
- een door de aangeslotene of zijn wettelijke ver tegenwoordiger ondertekende kwijting;
- enig ander document gevraagd door de maatschappij dat nodig is voor de uitbetaling van de prestatie bij leven.

4.3 WAARBORGEN BIJ OVERLIJDEN

4.3.1 Soorten waarborgen bij overlijden - winstdeling

In geval van overlijden van de aangeslotene tijdens de dekkingsperiode wordt aan de begunstigde(n) het het bedrag van de verworven reserves (leven) uitgekeerd. In voorkomend geval wordt rekening gehouden met het overeenkomstig artikel 4.2.2.1 reeds uitgekeerde brutobedrag van de waarborg bij leven gekapitaliseerd tot op de datum van overlijden op basis van de van toepassing zijnde gewaarborgde rentevoet.

De volgende risicowaarborgen kunnen worden voorzien in bijzondere voorwaarden:

- een risicowaarborg bij overlijden (supplementaire overlijdens waarborg genaamd in de groepsverzekeringen gesloten vóór 1 maart 2022).

  Het bedrag van het risicokapitaal wordt in de bijzondere voorwaarden bepaald.

  In het bedrag van het risicokapitaal is de winstdeling inbegrepen.

en/of

- een risicowaarborg bij overlijden als gevolg van een ongeval

  In geval van overlijden binnen een termijn van één jaar na het ongeval wordt het in de bijzondere voorwaarden bepaalde risicokapitaal aan de begunstigde(n) uitgekeerd.

Er is geen winstdeling bij overlijden als gevolg van een ongeval.

4.3.2 Medische formaliteiten

Met betrekking tot de waarborgen bij overlijden voert de maatschappij een medisch acceptatie beleid.

Dit acceptatiebeleid kan onder meer in de volgende gevallen van toepassing zijn: bij aansluiting, bij verhoging van de verzekerde risicowaarborgen bij overlijden, bij wederinwerkingstelling van de verzekeringsovereenkomst, bij vereffening van de prestaties bij leven vóór de pensionering of in geval van verlenging van de einddatum.

Een medisch onderzoek kan enkel worden opgelegd, indien de aangeslotene de vrijheid krijgt om de omvang van de overlijdensdekking zelf te kiezen, indien het kapitaal bij overlijden minstens 50% hoger is dan het kapitaal bij leven of indien er tien werknemers of minder zijn aangesloten bij het pensioenstelsel. De aansluiting mag niet afhankelijk worden gesteld van het resultaat van het geneeskundig onderzoek. Het resultaat van het geneeskundig onderzoek kan evenwel aanleiding geven tot een bijpremie die ten laste is van de inrichter. In geval van een cafetariaplan zijn de bepalingen van artikel 5 van toepassing.

4.3.3 Draagwijdte van de waarborgen bij overlijden

4.3.3.1 Dekkingsperiode

De dekkingsperiode van de waarborgen bij overlijden begint op de datum van aansluiting van de aangeslotene maar ten vroegste op de betaaldatum van de (eerste) premie, zijnde de valutadatum van die premie op de bankrekening van de maatschappij.

Behoudens in geval van eerdere opzegging eindigt de dekkingsperiode van de waarborgen bij overlijden:

- bij uittreding voor wat betreft de risicowaarborgen; de waarborg bij overlijden bestaande uit de betaling van de verworven reserves wordt beëindigd bij de overdracht van de verworven reserves gevraagd door de aangeslotene in het kader van de uittreding;
- bij pensionering van de aangeslotene;
- bij verandering van pensioeninstelling voor wat betreft de risicowaarborgen. De waarborg bij overlijden die overeenstemt met het bedrag van de verworven reserves wordt enkel beëindigd in geval van overdracht van de reserves naar de andere pensioeninstelling;
- bij opheffing van het pensioenstelsel of de verdwijning van de inrichter zonder dat zijn verplichtingen worden overgenomen door een derde voor wat betreft de risicowaarborgen.

4.3.3.2 Geografische uitgestrektheid

De waarborgen bij overlijden zijn geldig over de hele wereld.

4.3.3.3 Uitgesloten risico's

Wanneer het overlijden het gevolg is van een opzettelijke daad van één of meer begunstigden of op hun aansporing, wordt aan deze begunstigde(n) geen prestatie bij overlijden uitgekeerd. In voorkomend geval wordt de prestatie bij overlijden aan de andere begunstigde(n) uitgekeerd.

Met betrekking tot de groepsverzekeringen gesloten vanaf 1 maart 2022 wordt geen dekking verleend in het kader van de risicowaarborg(en) wanneer het overlijden veroorzaakt of bevorderd wordt door of verband houdt met:

- zelfmoord van de aangeslotene binnen het jaar na zijn aansluiting, na de inwerkingtreding van de verhoging van de overlijdensprestatie voor wat betreft de verhoging van die prestatie of na de wederinwerkingstelling van de overeenkomst;
- een opzettelijk door de aangeslotene als dader of mededader gepleegd(e) tweegevecht, misdaad of wanbedrijf;
- een ongeval met een luchtvaartuig waarop de aangeslotene inscheepte als passagier of als bemanningslid, tenzij het een reguliere lijn- of chartervlucht betreft met een niet-militair karakter;
- valschermspringen (behalve in geval van overmacht);
- oproer en enige collectieve gewelddaad met politieke, ideologische of maatschappelijke inslag, al dan niet gepaard gaand met opstand tegen de overheid, tenzij de begunstigde(n) bewijst (bewijzen) dat de aangeslotene hetzij er op geen enkele manier actief deel aan nam, hetzij zich in een staat van wettige zelfverdediging bevond, hetzij slechts tussenbeide kwam als lid van de macht die door de overheid werd ingezet voor het handhaven van de orde;
- oorlog of enig gelijkaardig feit en burgeroorlog; indien het overlijden van de aangeslotene zich voordoet in een vreemd land waar de vijandelijkheden aan de gang zijn, wordt een onderscheid gemaakt tussen twee gevallen:
  - indien het conflict uitbreekt tijdens het verblijf van de aangeslotene, geldt de waarborg voor zover de aangeslotene niet op actieve wijze aan de vijandelijkheden deelnam;
  - indien de aangeslotene zich naar een land begaf waar een gewapend conflict aan de gang is, kan er slechts waarborg worden verleend mits de betaling van een premietoeslag, het schriftelijk akkoord van de maatschappij en voor zover de aangeslotene niet op actieve wijze aan de vijandelijkheden deelnam;
- de ongevallen rechtstreeks of onrechtstreeks veroorzaakt door thermische, mechanische, radioactieve en andere uitwerkingen voortkomend uit een wijziging in de atoombouw van de stof, uit de kunstmatige versnelling van de atoomdeeltjes of uit stralingen afkomstig van radio-isotopen; ten gevolge van directe of indirecte effecten van een explosie of een straling of warmte die vrijkomt bij de nucleaire transmutatie of radioactiviteit;
- in geval van overlijden nadat de hoofdverzekering met betrekking tot de waarborg bij leven niet meer van kracht is.

  Met betrekking tot de risicowaarborg overlijden door ongeval gelden naast de voormelde uitsluitingen ook nog de volgende uitsluitingen:
- de ongevallen voortkomend uit een gebrekkige gezondheidstoestand, noch de ongevallen waarbij die toestand de dood van de verzekerde veroorzaakte, daar waar in de gewone omstandigheden het ongeval niet dodelijk zou zijn geweest;
- de ongevallen voortkomend uit de uitoefening van een gevaarlijk beroep, zijnde: acrobaat, temmer, duiker, bokser, wielrenner, paracommando, veiligheidsagent, brandweerman, kraan- of buldozerbestuurder, vracht vervoerder en vrachtbegeleider van brandbare brandstoffen of springstoffen; en volgende beroepsactiviteiten: afbraakondernemingen, opstijgen en dalen op ladders van meer dan vier meter hoog, werken op stellingen, afdalen in putten (mijnen, groeven en galerijen), werken op elektrische installaties met hoogspanning, gebruik of behandeling van vuurwerk of springstof, fabricatie van buskruit, fabricatie of behandeling van bijtende scheikundige producten, fabricatie van insecticiden, werken met machines voor houtbewerking aangedreven door mechanische beweegkracht;
- ongevallen die de verzekerde zijn overkomen terwijl hij: zich onder invloed van verdovende middelen bevindt;
  - in een toestand van dronkenschap of alcoholintoxicatie verkeert;
  - tijdelijk of blijvend in een toestand van desoriëntatie in tijd of ruimte verkeert;
  - genees-, opwekkende of verdovende middelen gebruikt niet overeenkomstig medisch voorschrift;
  - tijdelijk of blijvend in de onmogelijkheid verkeert om zijn daden in overeenstemming te brengen met deze die de omstandigheden rederlijkerwijs rechtvaardigen;

  als er een rechtstreeks verband bestaat tussen die invloed of die toestand en de oorzaak van het overlijden van de verzekerde door het ongeval;
- de ongevallen overkomen door deelname aan koersen, snelheidsproeven of wedstrijden, door weddenschappen, uitdagingen en elke vrijwillige of bewust gestelde handeling die een ongeval tot gevolg heeft dat redelijkerwijs kan voorzien worden;
- de ongevallen overkomen door aardbevingen, vulkanische uitbarstingen, cyclonen, zeebewegingen en alle andere natuurverschijnselen;
- de ongevallen overkomen door de uitvoering van gelijk welke militaire operatie;
- de ongevallen overkomen tijdens de beoefening van als gevaarlijk bekendstaande sporten, zijnde: competitieskiën, schanssprin gen, alpinisme, deltavliegen (met of zonder motor), zweefvliegen, speleologie, onderwatersporten, motoball, polo te paard, bobslee, yachting en visvangst op meer dan drie mijlen van de kusten, luchtvaart, ballonvaren, parapente, elastiekspringen, sky surfing, sky diving, jacht op wilde beesten en groot wild, boksen, catch, autorodeo, wedrennen, snelheidswedstrijden, wedstrijden met auto's, motorfietsen en bromfietsen, wielerwedstrijden, windsurfing (wedstrijden), kitesurfing, wedstrijden met paarden en met door paarden getrokken voertuigen, evenals alle oefeningen en proeven die met deze sporten verband houden;
- de ongevallen overkomen ten gevolge van het gebruik maken, zelfs als medereiziger, van een motorfiets op twee of meer wielen alsook een elektrische step, die een snelheid van 45 km per uur kunnen overschrijden.

  Met betrekking tot de groepsverzekeringen gesloten vóór 1 maart 2022 wordt geen dekking verleend in het kader van de risicowaarborg(en) wanneer het overlijden veroorzaakt of bevorderd wordt door of verband houdt met:
- zelfmoord tijdens het eerste jaar na het begin van de dekkingsperiode of na de wederinwerkingstelling van de waarborg; dezelfde termijn van één jaar geldt bij om het even welke verhoging van het nominaal verzekerd bedrag van de waarborg,

met betrekking tot die verhoging en te rekenen vanaf de inwerkingtreding ervan; de maatschappij moet het bewijs van de zelfmoord leveren;

- een opzettelijk door de aangeslotene als dader of mededader gepleegd(e) tweegevecht, misdaad of wanbedrijf;
- een ongeval met een luchtvaartuig waarop de aangeslotene inscheepte als passagier of als bemanningslid, tenzij het een reguliere lijn- of chartervlucht betreft met een niet-militair karakter;
- valschermspringen (behalve in geval van overmacht);
- oproer en enige collectieve gewelddaad met politieke, ideologische of maatschappelijke inslag, al dan niet gepaard gaande met opstand tegen de overheid, tenzij de begunstigde(n) bewijst (bewijzen) dat de aangeslotene hetzij er op geen enkele manier actief deel aan nam, hetzij zich in een staat van wettige zelfverdediging bevond, hetzij slechts tussenbeide kwam als lid van de macht die door de overheid werd ingezet voor het handhaven van de orde;
- oorlog of enig gelijkaardig feit en burgeroorlog; indien het overlijden van de aangeslotene zich voordoet in een vreemd land waar vijandelijkheden aan de gang zijn, wordt een onderscheid gemaakt tussen twee gevallen:
- indien het conflict uitbreekt tijdens het verblijf van de aangeslotene, geldt de waarborg voor zover aangeslotene niet op actieve wijze aan de vijandelijkheden deelneemt;
  - indien de aangeslotene zich naar een land begeeft waar een gewapend conflict aan de gang is, kan er slechts waarborg verleend worden mits de betaling van een premietoeslag, het schriftelijk akkoord van de maatschappij en voor zover de aangeslotene niet op actieve wijze aan de vijandelijkheden deelneemt;
  - enig feit of enige opeenvolging van feiten met dezelfde oorzaak die voortkomen uit of het gevolg zijn van ioniserende stralingsbronnen, van splijtstoffen of radioactieve producten of afvalstoffen.

In het kader van de risicowaarborg overlijden door een ongeval wordt geen dekking verleend ingevolge een risico dat op basis van voorgaande alinea zou uitgesloten zijn (zowel toegepast op het overlijden zelf als op het ongeval) of wanneer het overlijden veroorzaakt wordt door een ongeval dat zelf veroorzaakt of bevorderd wordt door of verband houdt met één van de volgende omstandigheden waarin de aangeslotene verkeert op het ogenblik van het ongeval:

- de deelname aan wandaden, gevechten of twisten (behalve bij wettige zelfverdediging) en roekeloze daden (behalve bij redding van personen of goederen);
- de beoefening van gevechtssporten, de deelname aan koersen, snelheidswedstrijden en -proeven, evenals tijdens de trainingen, of ter gelegenheid van weddenschappen en uitdagingen;
- een staat van dronkenschap, alcoholintoxicatie of gelijkaardige intoxicatie voortvloeiend uit het gebruik van drugs of hallucinerende middelen. Gemeenschappelijke bepalingen met betrekking tot de groepsverzekeringen gesloten vóór en vanaf 1 maart 2022.

In geval van een uitgesloten risico worden enkel de verworven reserves van de waarborg bij leven uitbetaald aan de begunstigde(n). In het kader van de risicowaarborg overlijden als gevolg van een ongeval wordt geen uitkering verricht.

4.3.4 Uitbetaling van de waarborgen bij overlijden

4.3.4.1 Begunstigde en vorm van uitbetaling

Begunstigde

Behoudens andersluidende bepaling in de bijzondere voorwaarden wordt (worden) de waarborg(en) bij overlijden uitgekeerd aan de begunstigde(n) overeenkomstig de volgende voorrangsorde:

1° de huwelijkspartner of de wettelijk samen wonende partner van de aangeslotene;

De prestatie bij overlijden wordt nochtans niet toegekend aan de uit de echt gescheiden of de van tafel en bed gescheiden huwelijkspartner van de aangeslotene, noch aan de huwelijkspartner van de aangeslotene betrokken in een hangende procedure van echtscheiding of scheiding van tafel en bed. De prestatie bij overlijden wordt evenmin toegekend aan de wettelijk samenwonende partner, wanneer de wettelijke samenwoning officieel beëindigd werd.

2° bij ontstentenis, de kinderen van de aangeslotene, elk voor een gelijk deel. Indien een kind van de aangeslotene vooroverleden is, komt het deel van dat kind bij wijze van plaatsvervulling toe aan de andere overlevende kinderen van het overleden kind; bij gebreke aan andere overlevende kinderen van het overleden kind, komt het deel van het overleden kind toe aan de andere overlevende kinderen van de aangeslotene, elk voor een gelijk deel;

3° bij ontstentenis, de broers en zussen van de aangeslotene, elk voor een gelijk deel. Indien één van hen vooroverleden is, komt het deel van de vooroverledene toe aan de kinderen van de vooroverledene, elk voor een gelijk deel; bij ontstentenis aan kinderen van de overledene, aan de overlevende broers en zussen van de aangeslotene, elk voor een gelijk deel;

4° bij ontstentenis, de ouders van de aangeslotene. Indien een ouder vooroverleden is, aan de overlevende ouder van de aangeslotene;

5° bij ontstentenis, de nalatenschap van de aangeslotene, met uitsluiting van de Staat;

6° bij ontstentenis, het financieringsfonds.

De voormelde begunstigingsrangorde is van toepassing op de groepsverzekeringen gesloten vanaf 1 maart 2022.

Op schriftelijk verzoek gericht aan de maatschappij kan de aangeslotene de voorrangsorde wijzigen. Indien een andere persoon dan de huwelijkspartner of de kinderen van de aangeslotene worden aangeduid of de rechten van de huwelijkspartner of van de kinderen verminderen, is de schriftelijke toestemming van de huwelijkspartner nodig. Indien een ongehuwde aangeslotene trouwt en hij eerder een andere begunstigde had aangewezen, dan neemt de huwelijkspartner, in de voorrangsorde toch plaats in vóór de eerder door de aangeslotene aangeduide begunstigde. Deze bepaling geldt niet indien de aangeslotene een andersluidend schriftelijk verzoek formuleert en de huwelijkspartner hiermee schriftelijk instemt.

Elke begunstigde kan de begunstiging van de waarborgen bij overlijden vóór hun opeisbaarheid aanvaarden door middel van een door hem, de verzekeringnemer en de maatschappij ondertekend aanhangsel. De aanvaarding van de begunstiging heeft, tenzij in die gevallen waarin de wet herroeping toestaat, als gevolg dat de herroeping en wijziging van de begunstiging, de afkoop, het bekomen van een voorschot, de inpandgeving en de overdracht van rechten slechts mogelijk zijn mits de schriftelijke toestemming van de aanvaardende begunstigde. Deze toestemming is ook vereist voor elke wijziging die een vermindering impliceert van

de verzekeringsprestaties die ten gunste van de aanvaardende begunstigde verzekerd zijn door reeds betaalde premies.

Indien de aangeslotene en de begunstigde in éénzelfde gebeurtenis overlijden, zonder dat kan worden bepaald wie als eerste is overleden, dan wordt de aangeslotene verondersteld de begunstigde te hebben overleefd en niet voor een uitkering in rente te hebben gekozen.

De maatschappij licht de begunstigde(n) in over de verschuldigde prestaties, over de mogelijke uitbetalingsw ijzen met inbegrip van het recht van de begunstigde om een uitkering in rente te vragen, alsook over de noodzakelijke gegevens voor de uitbetaling.

Vorm van uitbetaling

De prestaties bij overlijden worden uitbetaald in de vorm van een kapitaal.

De begunstigde heeft evenwel het recht om een omvorming in rente te vragen voor zover het jaarlijks brutobedrag van de rente groter is dan 500 EUR. Dit bedrag wordt geïndexeerd volgens de bepalingen van de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen.

De inrichter brengt de begunstigde op de hoogte van het recht om een uitkering in rente te vragen binnen de twee weken nadat hij van het overlijden op de hoogte is gebracht.

Een uitkering in rente is enkel mogelijk indien de begunstigde een natuurlijke persoon is.

De omzettingscoëfficiënt voor de omzetting van het kapitaal in rente is deze van toepassing op het ogenblik van de ontvangst door de maatschappij van het verzoek tot uitkering in rente, rekening houdend met het tarief van toepassing bij de maatschappij op dat ogenblik. Indien het rentetarief van de maatschappij leidt tot een lagere rente dan de rente voortvloeiende uit de tariefbasis opgelegd door het uitvoeringsbesluit WAP, dan is dit verschil of tekort ten laste van de inrichter.

Dit tekort wordt uit het financieringsfonds geput. Echter, bij ontstentenis aan voldoende middelen in het financieringsfonds, alsook in geval van afwezigheid van een financieringsfonds, rekent de maatschappij aan de inrichter een éénmalige premie aan ter aanzuivering van het tekort.

De rente is maandelijks achteraf betaalbaar en voor de laatste maal op de maandelijkse vervaldag die voorafgaat aan de maand waarin de begunstigde overlijdt. De rente is niet-geïndexeerd en niet-overdraagbaar. Het uit te keren bedrag van de prestatie bij overlijden (kapitaal of rente) wordt verminderd met de fiscale en sociale inhoudingen van toepassing op dat ogenblik, alsook met de verschuldigde maar nog niet ingehouden risicopremie(s), de beheerskosten en de eventuele sommen verschuldigd aan derden.

Wanneer het risicowaarborg overlijden als gevolg van een ongeval verschuldigd is, treedt de maatschappij in de de rechten en rechtsvorderingen van de begunstigde om verhaal uit te oefenen tegen de aansprakelijke derde. Noch de inrichter, noch de aangeslotene mogen zonder schriftelijk akkoord van de maatschappij geheel of gedeeltelijk afstand doen van hun verhaal tegen de aansprakelijke derde.

4.3.4.2 Te verstrekken gegevens voor de uitbetaling

Het overlijden en een ongeval met dodelijke afloop in hoofde van de aangeslotene, moeten bij de maatschappij uiterlijk binnen de dertig dagen te rekenen vanaf de datum van overlijden schriftelijk worden aangegeven. Bij laattijdige aangifte kan de maatschappij haar tussenkomst verminderen met het door haar geleden nadeel, tenzij genoegzaam wordt aangetoond dat de aangifte van het schadegeval werd ingediend zo snel als dit redelijkerwijs mogelijk is.

De begunstigde of zijn wettelijke vertegenwoordiger moet volgende gegevens aan de maatschappij bezorgen:

- een uittreksel uit de overlijdensakte van de aangeslotene;
- een leesbare kopie van de voor- en achterzijde van de identiteitskaart van de begunstigde;
- een leesbare kopie van de voor- en achterzijde van de bankkaart van de begunstigde of een attest identificatie rekening (RIB-attest), onverminderd het verder vermelde;
- een medisch attest op basis van het model van de maatschappij met vermelding van de doodsoorzaak. Met het oog op de uitbetaling van de waarborg(en) bij overlijden geeft de aangeslotene zijn uitdrukkelijke toestemming aan zijn arts om na zijn overlijden een verklaring over de doodsoorzaak te bezorgen aan de raadgevend arts van de maatschappij;
- een attest of akte van erfopvolging met vermelding van de hoedanigheid van de erfgenamen indien de begunstigden niet zijn aangeduid of bepaald;
- indien de begunstigde een minderjarige is of zich in een staat van onbekwaamheid bevindt: een officieel document met vermelding van naam, voornaam en adres van zijn wettelijke vertegenwoordiger en het attest van de bank met vermelding van de geblokkeerde rekening die op naam van de begunstigde is geopend tot op het ogenblik van de meerderjarigheid of de opheffing van zijn onbekwaamheid;
- in voorkomend geval, de keuze voor een uitkering in rente in plaats van in kapitaal;
- een door de begunstigde of zijn vertegenwoordiger ondertekende kwijting;
- enig ander document gevraagd door de maatschappij dat nodig is voor de uitbetaling van de waarborg(en) bij overlijden.

4.4 WAARBORGEN IN GEVAL VAN ARBEIDSONGESCHIKTHEID

4.4.1 Soorten waarborgen bij arbeidsongeschiktheid - gewaarborgde oorzaken van arbeidsongeschiktheid - winstdeling

De volgende risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid kunnen in bijzondere voorwaarden worden voorzien:

- **Premievrijstelling**

  Tijdens de duur van de arbeidsongeschiktheid neemt de maatschappij na het verstrijken van de eigenrisicotermijn de betaling van de premies met betrekking tot de waarborgen bepaald in de bijzondere voorwaarden ten laste naar evenredigheid van de arbeidsongeschiktheidsgraad van de aangeslotene.

En/of

- **Rente bij arbeidsongeschiktheid**

  Tijdens de duur van de arbeidsongeschiktheid betaalt de maatschappij na het verstrijken van de eigenrisicotermijn aan de aangeslotene naar evenredigheid van de arbeidsongeschiktheidsgraad de rente uit waarvan het jaarb edrag in de bijzondere voorwaarden is bepaald. De rente wordt maandelijks uitbetaald op het einde van de maand ten belope van één twaalfde van het jaarbedrag.

Indien voorzien in de bijzondere voorwaarden wordt het bedrag van de rente jaarlijks geïndexeerd op de verjaardag van de aanvangsdatum van de uitkering. Het indexatiepercentage en het mechanisme (rekenkundig of meetkundig) worden in de bijzondere voorwaarden bepaald.

In geval van uitkering van de rente bij arbeidsongeschiktheid door de maatschappij worden de inrichter en, in voorkomend geval de aangeslotene, vrijgesteld van de premiebetaling voor deze waarborg naar verhouding van de arbeidsongeschiktheidsgraad en volgens dezelfde bepalingen van toepassing op de rente bij arbeidsongeschiktheid.

De rente in geval van arbeidsongeschitheid heeft tot doel een een inkomensverlies uit arbeid te vergoeden.

Deze voormelde risicowaarborgen zijn van forfaitaire aard. Zij worden verleend voor zover de arbeidsongeschiktheid het gevolg is van een gewaarborgde oorzaak die expliciet in de bijzondere voorwaarden (of een aanhangsel) wordt vermeld en die kan zijn:

- ziekte, complicaties bij zwangerschap en bevalling;

en/of

- een ongeval uit het privé-leven;

en/of

- een arbeidsongeval.

Geen winstdeling wordt toegekend met betrekking tot de risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid.

4.4.2 Medische formaliteiten

In zoverre toegelaten door de vigerende wetgeving voert de maatschappij een medisch acceptatiebeleid met betrekking tot de risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid.

Dit acceptatiebeleid kan onder meer in de volgende gevallen van toepassing zijn: bij aansluiting, bij verhoging van de verzekerde risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid of bij de wederinwerkingstelling van de verzekeringsovereenkomst.

Uitsluitingen in functie van het resultaat van het geneeskundig onderzoek zijn enkel mogelijk indien toegelaten door de vigerende wetgeving. Het resultaat van het geneeskundig onderzoek kan evenwel aanleiding geven tot een bijpremie die ten laste is van de inrichter. In geval van een cafetariaplan zijn de bepalingen van artikel 5 van toepassing.

4.4.3 Arbeidsongeschiktheid

In geval van arbeidsongeschikheid ingevolge een gewaarborgde oorzaak worden de in de bijzondere voorwaarden bepaalde risicowaarborgen verleend na het verstrijken van de eigenrisicotermijn en voor zover de arbeidsongeschiktheidsgraad minstens 25% (hetzij de arbeidsongeschiktheidsdrempel) bedraagt. Indien de arbeidsongeschiktheidsgraad minstens 67% bedraagt, wordt zij voor het verlenen van de risicowaarborgen gelijkgesteld met 100% zonder hoger te kunnen zijn dan 100%.

De arbeidsongeschiktheidsgraad wordt bepaald bij medische beslissing erkend door de maatschappij. Zij wordt verminderd met de arbeidsongeschiktheidsgraad die verband houdt met of voorvloeit uit een niet gedekte voorafbestaande aandoening, een uitgesloten risico of een niet gewaarborgde oorzaak van arbeidsongeschiktheid.

In geval van wijziging van de arbeidsongeschiktheidsgraad zal het op de prestaties toegepaste percentage worden gewijzigd vanaf de datum van ingang van het gewijzigde percentage vastgesteld bij medische beslissing en erkend door de maatschappij maar ten vroegste dertig dagen voor de ontvangst van de medische beslissing door de maatschappij. In geval van vermindering van de arbeidsongeschiktheidsgraad beneden 25% wordt de tussenkomst beëindigd.

Indien, gelet op de aanvangsdatum van de arbeidsongeschiktheid en de eigenrisicotermijn, de maatschappij een prestatie verschuldigd is voor een onvolledige maand, wordt een evenredig deel van de prestatie toegekend.

De maatschappij behoudt zich het recht voor de door haar verleende risicowaarborgen terug te vorderen van de voor het schadegeval aansprakelijke derde. Bijgevolg treedt zij in de rechten van de inrichter of de aangeslotene jegens de aansprakelijke derde. Noch de inrichter, noch de aangeslotene mogen zonder schriftelijk akkoord van de maatschappij geheel of gedeeltelijk afstand doen van hun verhaal tegen de aansprakelijke derde.

4.4.4 Herval

Wanneer binnen de drie maanden na het einde van de arbeidsongeschiktheid met betrekking tot dewelke risicowaarborg(en) werd(en) verleend op basis van deze verzekering, zich opnieuw een arbeidsongeschiktheid van minstens 25% voordoet die dezelfde oorzaak heeft, dan wordt dit beschouwd als een voorzetting van de arbeidsongeschiktheid. Bijgevolg wordt geen nieuwe eigenrisicotermijn toegepast en wordt de tussenliggende periode meegeteld voor de in de bijzondere voorwaarden voorziene indexatie van de rente bij arbeidsongeschiktheid.

4.4.5 Draagwijdte van de risicowaarborg(en) bij arbeidsongeschiktheid

4.4.5.1 Dekkingsperiode

De dekkingsperiode van de risicowaarborgen begint op de datum van aansluiting, maar ten vroegste op de betaaldatum van de (eerste) premie, zijnde de valudatum van die premie op de bankrekening van de maatschappij.

De dekkingsperiode eindigt op de einddatum bepaald in de bijzondere voorwaarden of bij de eerste van de volgende gebeurtenissen, wanneer deze zich voordoet vóór de einddatum, onverminderd artikel 4.4.5.7 en 4.4.5.8:

- bij uittreding;
- bij pensionering;
- bij verandering van pensioeninstelling;
- bij opheffing van het pensioenstelsel of de verdwijning van de inrichter zonder dat zijn verplichtingen worden overgenomen;
- bij opzegging van de groepsverzekering.

4.4.5.2 Geografische uitgestrektheid

De risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid zijn geldig over de hele wereld.

4.4.5.3 Uitgesloten risico's

Met betrekking tot de groepsverzekeringen gesloten vanaf 1 maart 2022 worden de waarborgen niet verleend wanneer de arbeidsongeschiktheid of de oorzaak van de arbeidsongeschiktheid veroorzaakt of bevorderd wordt door:

- een poging tot zelfmoord of een opzettelijke daad van een persoon die belang heeft bij prestaties of op aansporing van die persoon.Wettelijke zelfverdediging of pogingen om mensen, dieren of goederen te redden vallen hier niet onder;
- subjectieve stoornissen zonder enige objectieve symptomen of zonder medische aantoonbare gronden;
- een tweegevecht, een misdaad of een wanbedrijf waaraan de aangeslotene actief heeft deelgenomen;
- oproer en enige collectieve gewelddaad met politieke, ideolo-

gische of maatschappelijke inslag, al dan niet gepaard gaand met opstand tegen de overheid, tenzij de aangeslotene bewijst dat hij hetzij erop geen enkele manier actief deel aan nam, hetzij zich in een staat van wettige zelfverdediging bevond, hetzij slechts tussenbeide kwam als lid van de macht die door de overheid werd ingezet voor het handhaven van de orde;

- oorlog of enig gelijkaardig feit en burgeroorlog: in geval van oorlog, burgerloorlog of enig ander gelijkbaar feit zich voordoend in een vreemd land, wordt een onderscheid gemaakt tussen twee gevallen:
  - indien het conflict uitbreekt tijdens het verblijf van de aangeslotene, geldt de waarborg voor zover de aangeslotene niet op actieve wijze aan de vijandelijkheden deelnam;
  - indien de aangeslotene zich naar een land begaf waar een gewapend conflict aan de gang is, kan er slechts waarborg worden verleend mits de betaling van een premietoeslag, het schriftelijk akkoord van de maatschappij en voor zover de aangeslotene niet op actieve wijze aan de vijandelijkheden deelnam;
- ioniserende stralingsbronnen, van splijtstoffen, van radioactieve producten of afval, met uitzondering van de medische bestralingen genoodzaakt door een gedekte oorzaak van de arbeidsongeschiktheid;
- misbruik van alcohol, verdovende middelen of geneesmiddelen, verslaving of eender welke vorm van toxicomanie;
- deelname aan of het uitvoeren van weddenschappen of uitdagingen waarbij onredelijke risico's worden genomen of andere roekeloze daden;
- valschermspringen, tenzij in geval van overmacht;
- een aardbeving of andere natuurrampen;
- een ongeval met een luchtvaartuig waarop de aangeslotene inscheepte als passagier of als bemanningslid, tenzij het een reguliere lijn- of chartervlucht betreft met een niet-militair karakter;
- de beroepsmatige beoefening van sporten, zelfs als nevenactiviteit, met inbegrip van de trainingen met het oog hierop;
- de deelname aan koersen, snelheidswedstrijden en -proeven, met inbegrip van de trainingen met het oog hierop;
- de uitoefening van een gevaarlijk beroep, zijnde: acrobaat, temmer, duiker, bokser, wielrenner, paracommando, veiligheidsagent, politieman bij de antigang- of antidrugsbrigade, brandweerman, kraan- of buldozerbestuurder, vrachtvervoerder en vrachtbegeleider van brandbare brandstoffen of springstoffen; en volgende beroepsactiviteiten: afbraakondernemingen, opstijgen en dalen op ladders van meer dan vier meter hoog, werken op stellingen, afdalen in putten (mijnen, groeven en galerijen), werken op elektrische installaties met hoogspanning, gebruik of behandeling van vuurwerk of springstof, fabricatie van buskruit, fabricatie of behandeling van bijtende scheikundige producten, fabricatie van insecticiden, werken met machines voor houtbewerking aangedreven door mechanische beweegkracht;
- esthetische behandeling, sterilisatie, kunstmatige inseminatie, in-vitrobevruchting. De esthetische behandeling is wel gedekt wanneer het gaat om een chirurgie ingevolge een gewaarborgde oorzaak;
- de beoefening, zelfs occasioneel, van de volgende sporten: acrobatie, alpinisme, amerikaans voetbal, basejump, benji-springen (elastiek springen), bobslee, bodyflying, canyoning, circuit racing, circuit climbing, corrida, deltavliegen (met of zonder motor), diepzeeduiken, gemotoriseerde sporten, gevechts- en verdedigingssporten, ijshockey, ijssurfen, jacht, kart, kitesurfing, onderwatersporten, parachutevliegen (parapente), rafting, rodeo, rotsbeklimming, rugby, skeleton, skispringen, sky surfing, sky diving, speleologie, survival training, yachting, zeilvliegen, zweefvliegen;
- psychische aandoeningen, met uitzondering van deze bedoeld in artikel 4.4.5.4.

Met betrekking tot de groepsverzekeringen gesloten vóór 1 maart 2022 verleent de maatschappij geen dekking en doet zij bijgevolg geen uitkering of toekenning in het kader van de risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid ingevolge een risico dat in het kader van de diverse risicowaarborgen bij overlijden (ook door ongeval) zou uitgesloten zijn (zowel toegepast op de arbeidsongeschiktheid zelf als op de oorzaak ervan) of wanneer de arbeidsongeschiktheid zelf dan wel de oorzaak ervan veroorzaakt of bevorderd wordt door of verband houdt met:

- het feit dat de aangeslotene niet in staat was zijn handelingen te beheersen, ingevolge het nietgeneeskundig gebruik van verdovende middelen;
- wapens of tuigen die bestemd zijn om te ontploffen door structuurwijziging van de atoomkern;
- nucleaire brandstof, elk radioactief product, radioactief afval of iedere bron van ioniserende stralingen, met uitzondering van de medische bestralingen genoodzaakt door een gedekt ongeval of een gedekte ziekte;
- subjectieve of psychische stoornissen, met uitzondering van die waarvan de diagnose steunt op organische symptomen;
- een allergische aandoening die geen fysiologische invaliditeitsgraad van meer dan 25% vertegenwoordigt;
- behandelingen die de aangeslotene op zichzelf heeft toegepast, behalve daden van normale persoonlijke verzorging;
- de beroepsmatige beoefening van om het even welke sport;
- de, zelfs occasionele, beoefening van gevaarlijke sporttakken zoals acrobatie, american football, benjispringen, alpinisme en rotsbeklimming, besturen of meevliegen met sportvliegtuigen, helicopters of luchtballons, bodyflying, canyoning, city climbing, corrida, delta-wing, gevechtssporten, gewichtheffen, ijshockey, ijssurfen, jacht, kart, kayak, military, offshore, zweefvliegen, valschermspringen, paragliding en parasailing, rafting, rodelen, rodeo, rugby, skysurfing, survival training, ULM, vissen op volle zee, zeezeilen,...;
- de regelmatige beoefening of beoefening in competitieverband (met inbegrip van voorbereidende trainingen) van gevaarlijke sporttakken zoals bobslee, skeleton, skispringen, ski in competitieverband, paardenwedrennen, polo, speleologie, diepzeeduiken,...;
- enige vorm van betaalde sportbeoefening;
- bepaalde gevaarlijke beroepsactiviteiten zoals afdalingen in putten, mijnen, steengroeven, onderwaterwerken of werken aan elektrische hoogspanningslijnen, het hanteren van werktuigen en van explosieve of corrosieve producten, activiteiten op een afbraakwerf; een val van meer dan 4 meter tijdens het uitoefenen van een beroepsactiviteit;
- een poging tot zelfmoord.

4.4.5.4 Arbeidsongeschiktheid ingevolge psychische aandoeningen

Voor de groepsverzekeringen gesloten vanaf 1 maart 2022 worden de risicowaarborgen na het ver strijken van de eigenrisicotermijn verleend, indien de arbeidsongeschiktheid het gevolg is van één (of meer) van de hierna vermelde psychische aandoeningen waarvan de diagnose is gesteld door een in België erkend psychiater en deze diagnose beantwoordt aan de criteria van het internationaal

referentiesysteem DSM-V (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders – 5de editie of la-tere versies):

- majeure depressie;
- bipolaire stoornis;
- psychotische stoornis;
- veralgemeende angststoornis;
- dissociatieve stoornis;
- obsessief-compulsieve stoornis;
- schizofrenie;
- burn-out;
- anorexia nervosia;
- boulemie nervosia.

Wanneer de arbeidsongeschiktheid het gevolg is van het chronisch vermoeidheidssyndroom (CVS) en/of fybromyalgie worden de risicowaarborgen na het verstrijken van de eigenrisicotermijn ver-leend op voorwaarde dat de diagnose ervan is vastgesteld door een in België op vlak van deze aan-doeningen erkend specialist of referentiecentrum op basis van medisch verklaarbare en/of organische symptomen.

De totale uitkeringsperiode wordt voor alle psychische aandoeningen samen beperkt tot een maximum duur van twee jaar al dan niet onderbroken. Wanneer op het ogenblik van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst gesloten met de inrichter door de maatschappij tussenkomst wordt verleend voor een psychische aandoening op basis van de huidige bepaling, dan wordt voor de beoordeling van de maximum duur van twee jaar rekening gehouden met de periode gedurende dewelke de maatschappij haar tussenkomst verleend heeft. Geen tussenkomst wordt verleend voor psychische aandoeningen ontstaan na de beëindiging van de arbeidsovereenkomst.

De voormelde beperking tot een maximumduur van twee jaar, al dan niet onderbroken, is niet van toepassing op de risicowaarborg premievrijstelling.

4.4.5.5 Arbeidsongeschiktheid als gevolg van complicaties bij zwangerschap of bevalling

Bij arbeidsongeschiktheid als gevolg van complicaties bij zwangerschap of bevalling worden de waarborgen geschorst gedurende de wettelijke of reglementaire periode van moederschapsrust, tenzij anders bepaald in de bijzondere voorwaarden.

De waarborgen worden evenmin verleend gedurende de periode van preventieve volledige werkverwijdering van de aangeslotene omwille van de blootstelling aan een risico voor de gezondheid van de aangeslotene of die van de foetus of van het kind, tenzij anders bepaald in de bijzondere voorwaarden.

4.4.5.6 Voorafbestaandheid

Er is sprake van voorafbestaandheid:

- indien de ziekte of de aandoening werd vastgesteld vóór de datum van aansluiting;
- indien de ziekte of de aandoening nog niet werd vastgesteld op het ogenblik van aansluiting, maar de symptomen van de ziekte of de aandoening medisch werden vastgesteld vóór de datum van aansluiting;
- een ongeval veroorzaakt door een voorafbestaande ziekte of aandoening zoals hiervoor vermeld.

De risicowaarborg(en) bij arbeidsongeschiktheid wordt (worden) niet verleend wanneer de arbeidsongeschiktheid het gevolg is van een voorafbestaande ziekte, aandoening of ongeval. Dit geldt ook in geval van verhoging van de waarborg rente bij arbeidsongeschiktheid voor wat betreft het deel van de verhoging.

4.4.5.7 Impact van het einde van de aansluiting op risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid ingevolge gedekt schadegeval

In geval van de beëindiging van de aansluiting ingevolge de pensionering, het bereiken van de einddatum of het overlijden, nemen de op dat ogenblik lopende risicowaarborgen rente bij arbeidsongeschiktheid en premievrijstelling een einde op respectievelijk de datum van pensionering, de einddatum of de datum van overlijden. In geval van de beëindiging van de aansluiting wegens de beëindiging van de arbeidsovereenkomst (anders dan pensionering of overlijden) of wegens het niet langer vervullen van de aansluitingsvoorwaarden zonder dat dit gepaard gaat met de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, verleent de maatschappij verder tussenkomst in het kader van de risicowaarborg rente bij arbeidsongeschiktheid voor zover de arbeidsongeschiktheid van de aangeslotene is ontstaan vóór de beëindiging van de arbeidsovereenkomst of vóór de datum waarop de aangeslotene de aansluitingsvoorwaarden niet meer vervult. In voorkomend geval wordt de tussenkomst verder verleend tot uiterlijk de eerste van de volgende gebeurtenissen: de vermindering van de arbeidsongeschiktheidsgraad beneden 25%, de werkhervatting, de pensionering (al dan niet vervroegd) of de uitkering van de waarborg bij leven, het bereiken van de einddatum of het overlijden. Geen tussenkomst zal nochtans plaatsvinden voor de verzwaring van de arbeidsongeschiktheid die zich voordoet na de beëindiging van de arbeidsovereenkomst of het niet langer vervullen van de aansluitingsvoorwaarden. Evenmin wordt rekening gehouden met een herval na de beëindiging van de arbeidsovereenkomst of het niet langer vervullen van de aansluitingsvoorwaarden. De risicowaarborg rente bij arbeidsongeschiktheid wordt evenwel geschorst gedurende de periode gedekt door een opzeggingsvergoeding.

De risicowaarborg premievrijstelling neemt een einde op datum van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst of de datum waarop de aangeslotene de aansluitingsvoorwaarden niet meer vervult.

In geval van de beëindiging van de aansluiting ingevolge de overgang van de inrichter zonder dat groepsverzekering wordt overgenomen door een derde, verleent de maatschappij verder tussenkomst in het kader van de risicowaarborgen rente bij arbeidsongeschiktheid en premievrijstelling voor zover de arbeidsongeschiktheid van de aangeslotene is ontstaan vóór de overgang van de inrichter. In voorkomend geval wordt de tussenkomst verder verleend tot uiterlijk de eerste van de volgende gebeurtenissen: de vermindering van de arbeidsongeschiktheidsgraad beneden 25%, de werkhervatting, de pensionering (al dan niet vervroegd) of de uitkering van de waarborg bij leven, het bereiken van de einddatum, het overlijden of voor wat betreft de risicowaarborg premievrijstelling de datum van overname van de inrichter door een derde.

4.4.5.8 Gevolgen van de opzegging van de groepsverzekering, van de verandering van pensioen instelling of de verdwijning van de inrichter op de lopende risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid ingevolge een gedekt schadegeval

Wanneer de arbeidsongeschiktheid ingevolge een gewaarborgde oorzaak is ontstaan vóór de datum waarop de opzegging van de groepsverzekering uitwerking heeft, vóór de verandering van pensioeninstelling of vóór de verdwijning van de inrichter zonder dat zijn verplichtingen door een derde worden overgenomen, verleent de maatschappij verder tussenkomst tot uiterlijk de eerste van de volgende gebeurtenissen: de vermindering van de arbeidsongeschiktheidsgraad beneden 25%, de werkhervatting, de pensionering (al dan niet vervroegd) of de uitkering van de waarborg bij leven, het bereiken van de einddatum of het overlijden. Deze bepaling is eveneens van toepassing op de verzwaring van de

arbeidsongeschiktheid of een herval die zich voordoen vanaf de betekening van de opzegging of de afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs.

4.4.6 Schadegeval: verplichtingen – medische expertise

4.4.6.1 Verplichtingen in het kader van een schadegeval

Alle aandoeningen, ziekten of ongevallen die aanleiding kunnen geven tot prestaties in het kader van de risicowaarborg(en) bij arbeidsongeschiktheid moeten door de aangeslotene bij de maatschappij worden aangegeven. De aangifte moet gebeuren ten laatste vijftien dagen voor het verstrijken van de eigenrisicotermijn of, als de eigenrisicotermijn drie maanden of meer bedraagt, binnen de twee maanden. In geval van laattijdige aangifte behoudt de maatschappij zich het recht voor haar tussenkomst te verminderenof te weigeren, tenzij de aangifte zo spoedig als redelijkerwijze mogelijk is gedaan.

De aangifte moet zijn vergezeld van ieder attest of rapport van de behandelend arts van de aangeslotene dat toelaat de aard, de oorzaak, de graad, de aanvangsdatum en de waarschijnlijke duur van de arbeidsongeschiktheid te bepalen. De maatschappij behoudt zich het recht voor bijkomende inlichtingen te vragen of de aangeslotene op te roepen om zich aan te bieden voor medische onderzoeken bij haar adviserend arts. De kosten van dit medisch onderzoek zijn ten laste van de maatschappij.

De aangeslotene machtigt zijn behandelend arts alle inlichtingen betreffende zijn gezondheidstoestand mee te delen aan de adviserend arts van de maatschappij.

In geval van arbeidsongeschiktheid in het buitenland zijn de bepalingen van dit artikel eveneens van toepassing. Op verzoek van de maatschappij biedt de aangeslotene zich aan voor een medisch onderzoek bij de adviserdend arts van de maatschappij in België. De bijzondere uitgaven ten gevolge hiervan, zoals verplaatsingskosten, zijn ten laste van de aangeslotene. De kosten van het medisch onderzoek zijn ten laste van de maatschappij.

De aangeslotene dient zich de nodige medische zorgen te laten verstrekken om de genezing te bewerkstelligen en zich te onthouden van alles wat de arbeidsongeschiktheid kan verergeren.

Elke wijziging met betrekking tot de graad of de duur van de arbeidsongeschiktheid, alsook elke gehele of gedeeltelijke werkhervatting moeten binnen de acht dagen schriftelijk aan de maatschappij worden meegedeeld. In dat geval worden de prestaties aangepast vanaf de wijzigingsdatum. De eventueel ten onrechte verleende prestaties moeten aan de maatschappij worden terugbetaald.

Indien de aangeslotene de verplichtingen van dit artikel niet nakomt, kan de maatschappij haar prestaties verminderen ten belope van het door haar geleden nadeel. Indien de aangeslotene deze verplichtingen met bedrieglijk opzet niet is nagekomen, kan de maatschappij de dekking weigeren.

4.4.6.2 Medische expertise

Op basis van de ontvangen inlichtingen bij de aansluiting, bij de schadeaangifte, alsook achteraf, beoordeelt de maatschappij de werkelijkheid, de duur en de graad van de arbeidsongeschiktheid.

De bepaling van de arbeidsongeschiktheidsgraad in het kader van deze verzekering staat los van enige beslissing van het ziekenfonds van de aangeslotene of enig ander organisme.

De beslissing van de maatschappij wordt schriftelijk aan de verzekerde meegedeeld en wordt als aanvaard beschouwd, tenzij de verzekerde binnen de dertig dagen na deze kennisgeving meldt dat hij niet akkoord is.

Geschillen van medische aard kunnen in gemeenschappelijk overleg worden beslecht in het kader van een minnelijke medische expertise. De maatschappij en de aangeslotene stellen elk hun eigen arts aan. Indien deze beide artsen niet tot een overeenkomst komen, stellen zij een derde arts aan. De drie artsen beslissen samen, maar bij ontstentenis van een meerderheid is het oordeel van de derde arts doorslaggevend.

Indien één van de partijen nalaat een arts aan te duiden of indien de beide artsen het niet eens zijn over de aanstelling van een derde arts, gebeurt de aanstelling op verzoek van de meest gerede partij door de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg van de woonplaats van de aangeslotene.

Elke partij draagt de kosten en honoraria van de door haar aangeduide arts. De kosten van de derde arts wordt gedragen door beide partijen elk voor de helft.

4.5 VASTSTELLING EN WIJZIGING VAN DE RISICOWAARBORGEN DOOR DE MAATSCHAPPIJ

De maatschappij kan te allen tijde het gewenste of effectief verzekerd bedrag van de risicowaarborgen verminderen indien blijkt dat deze, gelet op het premiebudget of het eventueel maximum gedeelte ervan dat ervoor kan worden aangewend en het bedrag van de reserves, niet (langer) kunnen gefinancierd worden.

De maatschappij vermindert in dit geval het bedrag van de betreffende risicowaarborgen, met dien ver-stande dat in principe voorrang wordt gegeven aan de onderschrijving of de handhaving van verplicht te sluiten (minimum) risicowaarborgen en dat in voorkomend geval enkel die waarborg(en) wordt (worden) verminderd waarvoor slechts een maximum gedeelte van het premiebudget kan worden aangewend. De maatschappij kan eventueel ook de moduleringen (eigenrisicotermijn, jaarlijkse indexatie, enz.) van de risicowaarborgen inperken. Hetzelfde geldt voor de verzekering van eventuele standaarden en standaardopties, met dien verstande evenwel dat in principe voorrang wordt gegeven aan de verzekering of de handhaving van de hogervermelde verplicht te sluiten (minimum) risicowaarborgen en onverminderd de bepalingen inzake de bijpremie voorzien in artikel 5.

Bij een vermindering van reeds effectief verzekerde risicowaarborgen (of een inperking van hun moduleringen) op het initiatief van de maatschappij, zoals hiervoor vermeld, verwittigt de maatschappij de inrichter en de aangeslotene hiervan.

5. BIJZONDERE BEPALINGEN IN GEVAL VAN EEN CAFETARIAPLAN

De volgende bepalingen zijn van toepassingen op de groepsverzekeringen gesloten vanaf 1 maart 2022.

In geval van een cafetariaplan bepalen de bijzondere voorwaarden het beschikbare premiebudget, de waarborgen ter financiering van dewelke de aangeslotene het beschikbare premiebudget van de inrichter vrij kan aanwenden binnen de limieten van dit budget, alsook de standaardwaarborgen.

De aangeslotene dient zijn keuze te maken bij aansluiting en kan deze nadien wijzigen in geval van wijziging van de gezinssamenstelling, alsook uiterlijk zestig kalenderdagen vóór de jaarlijkse aanpassingsdatum.

In afwachting van de keuze of bij gebreke aan keuze wordt de aangeslotene geacht te hebben gekozen voor de aansluiting bij de standaardwaarborgen.

De aangeslotene stelt de inrichter schriftelijk in kennis van zijn (gewijzigde) keuze die deze onverwijld meedeelt aan de maatschappij.

In geval van (expliciete of impliciete) keuze voor de standaardwaarborg, mag de werkgeversbijdrage niet lager zijn dan de premie die nodig is om de standaardwaarborg te financieren.

Met betrekking tot de groepsverzekeringen gesloten vóór 1 maart 2022 zijn de volgende bepalingen van toepassing.

In geval van een cafetariaplan kunnen de bijzondere voorwaarden de aangeslotenen de mogelijkheid bieden om het nominaal verzekerd bedrag van een waarborg zelf te kiezen of om te kiezen voor een ander (nominaal uitgedrukt) bedrag dan het standaardbedrag of voor een hoger (nominaal uitgedrukt) bedrag dan het minimumbedrag (het minimumbedrag geldt hierbij als standaard). Het door de aangeslotene gekozen bedrag kan ook, op zijn verzoek, forfaitair (vast percentage) of niet-forfaitair (zoals de (gezondheids) index der consumptieprijzen) geïndexeerd worden of gekoppeld worden aan de evolutie van zijn referentiebezoldiging. Ook met betrekking tot de moduleringen van de waarborgen (dekkingsperiode, eigenrisicotermijn, enz.) kunnen de bijzondere voorwaarden de aangeslotenen keuzemogelijkheden bieden. Hiernaast kunnen de bijzondere voorwaarden tenslotte ook voorzien in (pakketten van) opties. De keuze geschiedt steeds binnen de perken van het in de bijzondere voorwaarden vermelde premiebudget of het eventuele maximum gedeelte ervan dat voor de betreffende waarborgen kan worden aangewend. De keuze geschiedt bij de aansluiting of later en kan nadien herzien worden.

Wanneer de aangeslotene het bedrag van een waarborg vrij kan kiezen of wanneer voor een waarborg een minimum- of standaardbedrag geldt, wordt de aangeslotene, bij gebrek aan of in afwachting van een (andere) keuze, verondersteld deze waarborg niet te willen sluiten, respectievelijk niet verzekerd te willen zijn voor een hoger bedrag dan het minimumbedrag, respectievelijk niet verzekerd te willen zijn voor een ander bedrag dan het standaardbedrag.

Hetzelfde geldt met betrekking tot de moduleringen van de waarborgen (dekkingsperiode, eigenrisicotermijn, enz.). Wanneer de aangeslotene met betrekking tot een waarborg of een pakket waarborgen de keuze heeft uit opties, wordt hij bij gebrek aan of in afwachting van een (andere) keuze geacht verzekerd te willen zijn voor de standaardoptie. De aangeslotene kan steeds vragen om het niveau van de waarborgen op te trekken tot de standaarden en/ of standaardopties bij een wijziging van zijn feitelijke gezinssamenstelling die leidt tot een hogere gezinslast (aanwezigheid van partner, bijkomend kind ten laste, ...). Indien dit verzoek bij de verzekeraar wordt ingediend binnen een periode van 3 maanden na de betreffende gebeurtenis met vermelding van de aard en de datum van voormelde wijziging van de feitelijke gezinssamenstelling, gelden voor de aanvaarding van de betreffende risicowaarborg(en) dezelfde criteria als voor de toepassing van de standaarden en/of standaardopties ter gelegenheid van de aansluiting bij de groepsverzekering.

Gemeenschappelijke bepalingen met betrekking tot de groepsverzekeringen gesloten vóór en vanaf 1 maart 2022: ontoerekendheid van het premiebudget De eventuele bijpremies gevraagd door de maatschappij met betrekking tot de standaardwaarborg(en), ongeacht de oorzaak ervan (bijpremie ingevolge medische formaliteiten, wijziging in de bezoldiging, het tewerkstellingspercentage of de gezinssamenstelling van de aangeslotene) zijn ten laste van de inrichter.

De bijpremie die het gevolg is van de keuze van de aangeslotene voor een grotere dekking dan deze voorzien door de standaardwaarborg(en), is ten laste van de aangeslotene. De maatschappij stelt de aangeslotene schriftelijk in kennis van de bijpremie. Binnen de perken van het beschikbare premiebudget kan de aangeslotene een nieuwe keuze maken met betrekking tot de in de bijzondere voorwaarden bepaalde waarborgen en moet hij zijn nieuwe keuze schriftelijk aan de maatschappij meedelen binnen de dertig dagen volgend op de datum van de voormelde schriftelijke kennisgeving door de maatschappij. Bij ontstentenis van tijdige kennisgeving van de nieuwe keuze aan de maatschappij, alsook wanneer het premiebudget ontoereikend is voor de financiering van de door de aangeslotene gekozen waarborgen, wordt de aangeslotene verzekerd ten belope van de standaardwaarborg(en). Indien zich een schadegeval voordoet vóór de schriftelijke kennisgeving van de keuze aan de maatschappij, verleent de maatschappij in geval van een gedekt schadegeval tussenkomst op basis van de verzekerde bedragen in het kader van de standaardwaarborg(en).

6. DEELTIJDSE TEWERKSTELLING – SCHORSING VAN DE ARBEIDSOVEREENKOMST

6.1 DEELTIJDSE TEWERKSTELLING

Voor aangeslotenen die deeltijds tewerkgesteld zijn bij de inrichter, gelden dezelfde waarborgen als voor de voltijds tewerkgestelde aangeslotenen, maar rekening houdend met de vermindering van de arbeidsduur. Dit houdt in dat wanneer de bijdragen, de risicowaarborg bij overlijden en/of de risicowaarborg overlijden als gevolg van een ongeval volgens de bijzondere voorwaarden aan een referentiebezoldiging zijn gebonden, deze referentiebezoldiging wordt omgerekend naar een voltijdse basis en de bijdragen en/of voormelde risicowaarborgen aldus omgerekend op voltijdse basis vervolgens worden geprorateerd in functie van het werkelijke tewerkstellingspercentage. Wanneer de risicowaarborg rente bij arbeidsongeschiktheid aan een referentiebezoldiging is verbonden, gebeurt de berekening op basis van de bezoldiging die overeenstemt met de deeltijdse prestaties.

Wanneer de bijdragen en/of risicowaarborgen (over lijden, overlijden als gevolg van een ongeval en/of rente bij arbeidsongeschiktheid) volgens de bijzondere voorwaarden nominaal of forfaitair bepaald zijn, dan wordt dit nominale of forfaitaire bedrag geprorateerd in functie van het werkelijke tewerkstellingspercentage.

De voorgaande bepalingen vinden nochtans geen toepassing indien deeltijdse tewerkstelling gebeurt in het kader van een gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid en de aangeslotene vóór de aanvang van de arbeidsongeschiktheid aangesloten is bij de in de bijzondere voorwaarden voorziene risicowaarborg premievrijstelling. In dat geval en voor zover het een gedekt schadegeval betreft, neemt de maatschappij na het verstrijken van de eigen risicotermijn de betaling van de premies voor de waarborgen ten laste naar verhouding tot de arbeidsongeschiktheidsgraad van de aangeslotene.

Het deeltijds tijdskrediet, de deeltijdse loopbaano nderbreking en de deeltijdse schorsing van de arbeidsprestaties door de aangeslotene in het kader van de thematische verloven worden als een deeltijdse tewerkstelling beschouwd.

In geval van wijziging van het tewerkstellingspercentage worden de bijdragen en/of de risicowaarborgen herberekend. Die berekening heeft uitwerking vanaf de eerste dag van de maand samenvallend met of volgend op de wijziging van het tewerkstellingspercentage.

6.2 SCHORSING VAN DE ARBEIDSOVEREENKOMST

In geval van volledige schorsing van de arbeidsovereenkomst gesloten met de inrichter wordt de premiebetaling geschorst vanaf de laatste dag van de maand waarin de inrichter geen loon meer betaalt.

De werkgeversbijdrage-overeenkomst en de werknemersbijdrage-overeenkomst worden gereduceerd op de datum waarop de premiebetaling wordt geschorst. De risicowaarborg overlijden als gevolg van een ongeval en de risicowaarborg(en) bij arbeidsongeschiktheid worden beëindigd vanaf de datum waarop de premiebetaling wordt geschorst. De risicopremie voor het behoud van de risicowaarborg bij overlijden in de laatst verzekerde toestand wordt verder afgehouden van de reserves tot de uitputting ervan. Na uitputting van deze reserves wordt deze risicowaarborg beëindigd.

De voorgaande bepalingen vinden nochtans geen toepassing indien de schorsing van de arbeidso vereenkomst het gevolg is van een arbeidsongeschiktheid en de aangeslotene vóór de aanvang van de arbeidsongeschiktheid aangesloten is bij de in de bijzondere voorwaarden voorziene risicowaarborg premievrijstelling. In dat geval en voor zover het een gedekt schadegeval betreft, neemt de maatschappij na het verstrijken van de eigen risicotermijn de betaling van de premies voor de waarborgen ten laste naar verhouding tot de arbeidsongeschiktheidsgraad van de aangeslotene.

Vanaf de datum van beëindiging van de schorsing van de arbeidsovereenkomst en voor zover de aangeslotene op dat moment voldoet aan de aansluitingsvoorwaarden, wordt de premiebetaling hervat en worden de bijdragen en de risicowaarborg(en) bij overlijden berekend in functie van het tewerkstellingspercentage op het ogenblik van de werkhervatting. De maatschappij kan met betrekking tot de risicowaarborg(en) bij overlijden die werd(en) beëindigd, in vookomend geval een medische acceptatie voeren alsof het om een nieuwe aansluiting gaat.

Het voltijds tijdskrediet, de voltijdse loopbaanonderbreking en de voltijdse schorsing van de arbeidsprestaties door de aangeslotene in het kader van themaverloven worden als volledige schorsing van de arbeidsovereenkomst beschouwd.

In geval van gedeeltelijke schorsing van de arbeidsovereenkomst gesloten met de inrichter zijn de bepalingen van artikel 6.1 van toepassing.

7. FINANCIERING

7.1 WERKGEVERS- EN/OF WERKNEMERSBIJDRAGEN

Overeenkomstig de bepalingen van de bijzondere voorwaarden worden de waarborgen gefinancierd door werkgeversbijdragen en/of werknemersbijdragen.

In voorkomend geval worden de werknemersbijdragen door de inrichter ingehouden op het loon van de aangeslotene.

De inrichter stort de werkgeversbijdragen en, in voorkomend geval, de werknemersbijdragen aan de maatschappij. De maatschappij stort vervolgens de nettopremie op een individuele rekening verbonden aan de werkgeversbijdrageovereenkomst respectievelijk op een individuele rekening verbonden aan de werk nemersbijdrage-overeenkomst.

De bijzondere voorwaarden bepalen de regels voor de vaststelling van de bijdragen, de periodiciteit van de betaling ervan, alsook de tenlastename door de inrichter of door de aangeslotene van de fiscale en parafiscale taksen met betrekking tot de bijdragen.

De bijdragen zijn vooraf betaalbaar aan de maatschappij.

De risicopremie voor de risicowaarborg bij overlijden wordt van de verworven reserves afgehouden. Deze afhouding van de reserves gebeurt in het principe in het begin van elke maand. Indien deze risicowaarborg (of de verhoging ervan) evenwel in werking treedt in de loop van een maand, geschiedt de onttrekking van de risicopremie (voor de verhoging) in principe in het begin van de maand volgend op de datum van inwerkingtreding van deze risicowaarborg (of van de verhoging ervan) en wordt de risicopremie voor die maand slechts pro rata temporis berekend en onttrokken. Wanneer met betrekking tot de verworven reserves verschillende gewaarborgde rentevoeten van toepassing zijn, wordt de risicopremie evenredig onttrokken. De risicopremie voor de risicowaarborg overlijden als gevolg van een ongeval en de risicopremie voor de risicowaarborg(en) bij arbeidsongeschiktheid worden niet van de verworven reserves afgehouden. De benodigde risicopremies voor de financiering van deze risicowaarborgen worden rechtstreeks van de gestorte bijdragen ingehouden. De bijzondere voorwaarden bepalen of de risicopremie(s) met betrekking tot deze risicowaarborg(en) in het premiebudget zijn inbegrepen of bovenop dit budget komen.

De inrichter verbindt zich enkel bijdragen en dotaties in de groepsverzekering te storten onder de voorwaarden en binnen de limieten voorzien door de fiscale regelgeving.

7.2 NIET-BETALING VAN DE BIJDRAGEN

De waarborgen leven en overlijden, met uitzondering van de risicowaarborg overlijden als gevolg van een ongeval en de risicowaarborg(en) bij arbeidsongeschiktheid, voorzien in de groepsverzekering betreffen een levensverzekering in kader waarvan de premiebetaling ten aanzien van de maatschappij niet verplicht is.

Behalve wanneer de verzekeringnemer de maatschappij schriftelijk in kennis heeft gesteld de premiebetaling stop te zetten, zal de maatschappij in geval van niet-betaling van de premie de verzekeringnemer ten vroegste dertig dagen na de vervaldag bepaald in de bijzondere voorwaarden, per aangetekend schrijven in gebreke stellen waarin hij wordt herinnerd aan de premievervaldag en de gevolgen van de niet-betaling van de premie.

De maatschappij zal elke aangeslotene van de nietbetaling op de hoogte brengen uiterlijk drie maanden na de premievervaldag. De inrichter verbindt zich ertoe op eerste verzoek van de maatschappij alle noodzakelijke informatie te verstrekken opdat de maatschappij aan haar kennisgevingsverplichting ten aanzien van de aangeslotene zou kunnen voldoen.

Binnen de dertig dagen na de verzending van de aangetekende ingebrekestelling en bij gebreke aan voldoende premiestorting, of op de datum van ontvangst van de schriftelijke kennisgeving van de inrichter aan de maatschappij van de stopzetting van de premiebetaling voor de groepsverzekering, wordt de waarborg bij leven gereduceerd en worden de risicowaarborg overlijden als gevolg van een ongeval alsook de risicowaarborg(en) bij arbeidsongeschiktheid beëindigd. De risicopremie voor het behoud van de risicowaarborg bij overlijden in de laatst verzekerde toestand, wordt verder afgehouden van de reserves tot de uitputting ervan. Na uitputting van deze reserves wordt deze risicowaarborg beëindigd, doch ten vroegste binnen de dertig dagen na de verzending van de aangetekende ingebrekestelling of op de datum van ontvangst van de schriftelijke kennisgeving van de inrichter aan de maatschappij van de stopzetting van de premiebetaling van de groepsverzekering.

De gereduceerde werkgeversbijdrage- en, in voorkomend geval, werknemersbijdrage-overeenkomst blijven onderworpen aan de bepalingen van het groepsverzekeringsreglement.

7.3 ONDERFINANCIERING

De reserves opgebouwd bij de maatschappij moeten op zodanige wijze zijn gefinancierd dat ze op ieder moment het minimumbedrag bereiken dat door de regelgeving inzake aanvullende pensioenen is bepaald. In geval dat de financiering van de reserves ontoereikend is, verwittigt de maatschappij de inrichter zodra zij die ontoereikendheid heeft vastgesteld.

Indien een voldoende financiering binnen de zes maanden vanaf deze verwittiging uitblijft of in alle gevallen waarin het pensioenstelsel wordt opgeheven, wordt de groepsverzekering gereduceerd.

In die gevallen worden de reserves overgedragen naar de werkgeversbijdrage- en, in voorkomend geval, de werknemersbijdrage-overeenkomst, voor zover dit nog niet het geval was.

Overeenkomstig het uitvoeringsbesluit Leven gebeurt de verdeling van de niet-geïndividualiseerde reserves voor elke aangeslotene in de verhouding van het verschil tussen zijn volledige verworven reserve, in voorkomend geval verhoogd tot het bedrag van de minimumrendementsgarantie met betrekking tot de werknemersbijdrage, en de reserve van zijn individuele werkgevers- en werknemersbijdrageovereenkomst, tot de som, voor alle aangeslotenen, van die verschillen.

8. VERWORVEN RESERVES EN PRESTATIES - MINIMUM-RENDEMENTSGARANTIE

8.1 VERWORVEN RESERVES EN VERWORVEN PRESTATIES

De aangeslotene kan onmiddellijk aanspraak maken op verworven reserves en verworven prestaties.

De verworven reserves op een bepaald ogenblik zijn gelijk aan de reserves opgebouwd op dat ogenblik door de werkgeversbijdragen voor de waarborg leven, met inbegrip van de toegekende winstdeling, en de reserves opgebouwd door de werknemersbijdragen voor de waarborg leven, met inbegrip van de toegekende winstdeling.

Wanneer bij de uittreding de aangeslotene zijn verworven reserves bij de maatschappij laat, zijn de verworven prestaties op de einddatum gelijk aan de kapitalisatie tot op de einddatum van de reserves opgebouwd op de datum van uittreding door de werkgeversbijdragen voor de waarborg leven, met inbegrip van de toegekende winstdeling en van de reserves opgebouwd op de datum van uittreding door de werknemersbijdragen voor de waarborg leven, met inbegrip van de toegekende winstdeling.

8.2 MINIMUMRENDEMENTSGARANTIE

8.2.1 Minimumrendementsgarantie met betrekking tot de werkgeversbijdrage

Bij uittreding, bij pensionering of wanneer de prestaties verschuldigd zijn overeenkomstig de WAP of bij de opheffing van de pensioentoezegging, heeft de aangeslotene recht op het deel van de werkgeversbijdrage dat niet werd gebruikt:

- voor de dekking van het overlijdens- en invaliditeitsrisico vóór de datum waarop de prestaties verschuldigd zijn

en

- voor de dekking van de kosten beperkt tot 5% van de stortingen, gekapitaliseerd tegen de rentevoet van de minimumrendementsgarantie.

Echter bij uittreding, pensionering of wanneer de prestaties verschuldigd zijn overeenkomstig de WAP of bij de opheffing van de pensioentoezegging binnen de vijf jaar na aansluiting, wordt de kapitalisatie tegen de maximale referentievoet vervangen door een indexering van die bijdrage overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen, voor zover het resultaat van deze berekening niet hoger is dan het resultaat dat voortvloeit uit de berekening bedoeld in de eerste lid.

8.2.2 Minimumrendementsgarantie met betrekking tot de werknemersbijdrage

Bij uittreding, bij pensionering of wanneer de prestaties verschuldigd zijn overeenkomstig de WAP of bij de opheffing van de pensioentoezegging, heeft de aangeslotene recht op het deel van de werknemersbijdrage dat niet werd gebruikt voor de dekking van het overlijdens- en invaliditeitsr isico vóór de datum waarop de prestaties verschuldigd zijn, gekapitaliseerd tegen de rentevoet van de minimumrendementsgarantie.

8.2.3 Methode voor de berekening van de minimumrendementsgarantie in geval van wijziging van de rentevoet van de minimumrendementsgarantie

De bijzondere voorwaarden bepalen of de horizontale dan wel de verticale methode van toepassing is in geval van wijziging van de rentevoet van de minimumrendementsgarantie.

Bij gebreke daaraan alsook voor een pensioentoezegging ingevoerd vóór 1 januari 2016, is de horizontale methode van toepassing indien de pensioentoezegging in haar geheel wordt uitgevoerd door één of meerdere pensioeninstellingen die over de volledige pensioentoezegging een welbepaald resultaat garanderen in functie van de gestorte bijdragen tot aan de einddatum.

De toepassing van de horizontale of de verticale methode kan enkel worden gewijzigd, in geval van wijziging gebracht aan de uitvoering van de pensioentoezegging met als gevolg dat de pensioeninstelling voortaan tot aan de einddatum een welbepaald resultaat in functie van de gestorte bijdragen garandeert of ophoudt dit te garanderen.

8.2.4 Tekorten met betrekking tot de minimumrendementsgarantie

In geval van tekort met betrekking tot de minimumrendementsgarantie wordt dit tekort door de inrichter aangezuiverd ten laatste op het moment dat zich één van de volgende gebeurtenissen voordoet: de overdracht van de verworven reserves gevraagd door de aangeslotene in het kader van zijn uittreding, de pensionering of wanneer de prestaties verschuldigd zijn overeenkomstig de WAP of bij de opheffing van de pensioentoezegging.

Het eventuele tekort wordt uit het financieringsfonds geput. Bij ontstentenis aan voldoende middelen in het financierings fonds, alsook in geval van afwezigheid van een financieringsfonds, rekent de maatschappij aan de inrichter een éénmalige premie aan voor de aanzuivering van het tekort.

9. UITTREDING

9.1 UITTREDING ANDERS DAN UITTREDING "LIGHT"

9.1.1 Aanzuivering van tekorten en procedure

9.1.1.1 Principe en aanzuivering van tekorten

In geval van uittreding wordt de premiebetaling stopgezet, worden de werkgeversbijdrage- en de werknemers bijdrageovereenkomst gereduceerd en worden de risicowaarborgen stopgezet op de datum van uittreding, onverminderd artikel 4.4.5.7. De bepalingen van het groepsverzekeringsreglement zoals van toepassing op de datum van uittreding blijven van toepassing op de gereduceerde overeenkomsten tot op het ogenblik van overdracht van de reserves gevraagd door de aangeslotene overeenkomstig artikel 9.1.2. In geval van overlijden van de aangeslotene vóór de pensionering wordt de overlijdensprestatie (de verworven reserves) uitgekeerd aan de begunstigde(n) overeenkomstig artikel 4.3.4.1, tenzij in geval van overdracht van de verworven reserves gevraagd door de aangeslotene overeenkomstig artikel 9.1.2.

In geval van uittreding is de inrichter ertoe gehouden de tekorten van de verworven reserves, alsook de tekorten ten opzichte van de minimumrendementsgarantie aan te zuiveren. Deze aanzuivering moet ten laatste worden verricht op het moment dat zich één van de volgende gebeurtenissen voordoet: de overdracht van de verworven reserves gevraagd door de aangeslotene in het kader van zijn uittreding, de pensionering of wanneer de prestaties verschuldigd zijn overeenkomstig de WAP of bij de opheffing van de pensioentoezegging.

Het eventuele tekort wordt uit het financieringsfonds geput. Bij ontstentenis aan voldoende middelen in het financieringsfonds, alsook bij afwezigheid van een financieringsfonds, rekent de maatschappij aan de inrichter een éénmalige premie aan voor de aanzuivering van het tekort.

9.1.1.2 Procedure

Op het ogenblik van uittreding mag geen enkele vergoeding of verlies van winstdeling ten laste van de aangeslotene worden gelegd of van de verworven reserves worden afgetrokken.

Na de uittreding van een werknemer stelt de inrichter uiterlijk binnen de dertig de maatschappij hiervan schriftelijk in kennis.

De maatschappij deelt uiterlijk binnen de dertig dagen na deze kennisgeving aan de aangeslotene de volgende gegevens mee:

- het bedrag van de verwoven reserves, in voorkomend geval aangevuld tot de bedragen gewaarborgd in toepassing van de minimumrendementsgarantie;
- het bedrag van de verworven prestaties;
- de verschillende keuzemogelijkheden waarover de aangeslotene beschikt met betrekking tot de bestemming van zijn verworven reserves, met vermelding dat de overlijdensdekking al dan niet behouden blijft. In geval van behoud van een overlijdensdekking wordt het bedrag en het type ervan vermeld.

Deze kennisgeving gebeurt schriftelijk of langs elektronische weg.

De aangeslotene dient zijn keuze kenbaar te maken overeenkomstig artikel 9.1.2.2.

De risicowaarborgen worden stopgezet op de laatste dag van de maand tijdens dewelke de aangeslotene uittreedt, ongeacht zijn keuze.

Bijzondere bepalingen van toepassing in geval van een publiek pensioenstelsel:

Wanneer de openbare werkgever de hoedanigheid heeft van inrichter van een pensioenstelsel ten voordele van werknemers van verschillende openbare entiteiten of publiekrechtelijke rechtspersonen zijn de volgende bepalingen inzake kennisgeving van toepassing.

De inrichter stelt de maatschappij uiterlijk binnen het jaar schriftelijk in kennis van de uittreding.

Behalve wanneer de aangeslotene binnen deze termijn van één jaar de maatschappij schriftelijk in kennis stelt dat hij bij hetzelfde pensioenstelsel aangesloten blijft, deelt de maatschappij uiterlijk binnen de dertig dagen volgend op de kennisgeving van de uittreding aan de aangeslotene de volgende gegevens mee:

- het bedrag van de verwoven reserves, in voorkomend geval aangevuld tot de bedragen gewaarborgd in toepassing van de minimumrendementsgarantie;
- het bedrag van de verworven prestaties;
- de verschillende keuzemogelijkheden waarover de aangeslotene beschikt met betrekking tot de bestemming van zijn verworven reserves, met vermelding dat de overlijdens dekking al dan niet behouden blijft. In geval van behoud van een overlijdensdekking wordt het bedrag en het type ervan vermeld.

Deze kennisgeving gebeurt schriftelijk of langs elektronische weg.

Indien de aangeslotene de maatschappij zelf binnen de voormelde termijn van één jaar schriftelijk inlicht van zijn uittreding vóór de kennisgeving ervan door de inrichter, deelt de maatschappij de voormelde gegevens mee aan de aangeslotene binnen de dertig dagen volgend op de kennisgeving van de uittreding door de aangeslotene.

Deze kennisgeving gebeurt schriftelijk of langs elektronische weg.

De aangeslotene dient zijn keuze kenbaar te maken overeenkomstig artikel 9.1.2.2.

De risicowaarborgen wordt stopgezet op de laatste dag van de maand tijdens dewelke de aangeslotene uittreedt, ongeacht zijn keuze.

9.1.2 Keuzemogelijkheden van de aangeslotene en keuzetermijn

9.1.2.1 Keuzemogelijkheden van de aangeslotene

Bij uittreding beschikt de aangeslotene over één van de volgende keuzemogelijkheden met betrekking tot de bestemming van zijn verworven reserves, in voorkomend geval verhoogd tot de bedragen gewaarborgd in toepassing van de minimumrendementsgarantie:

1° overdracht naar de pensioeninstelling van de nieuwe werkgever met wie de aangeslotene een arbeidsovereenkomst heeft gesloten, met inbegrip van de pensioeninstelling van de sector waaronder de nieuwe werkgever ressorteert, indien hij wordt aangesloten bij de pensioentoezegging van die werkgever of die sector

   De risicowaarborgen worden stopgezet op de datum van uittreding, onverminderd artikel 4.4.5.7.

2° overdracht naar een pensioeninstelling die de totale winst onder de aangeslotenen in verhouding tot hun reserves verdeelt en de kosten beperkt volgens de regels vastgesteld bij koninklijk besluit. Een lijst van deze pensioeninstellingen is consulteerbaar op de website van de FSMA (www.fsma.be)

   De risicowaarborgen worden stopgezet op de datum van uittreding, onverminderd artikel 4.4.5.7.

3° behoud bij de maatschappij (zonder verdere premiebetaling) zonder wijziging van het pensioenstelsel.

   In dit geval worden de werkgeversbijdrage- en de werkne-

mersbijdrage-overeenkomst gereduceerd en worden de risicowaarborgen stopgezet op de datum van uittreding, onverminderd artikel 4.4.5.7. De gereduceerde overeenkomsten blijven onderworpen aan de bepalingen van het groepsverzekeringsreglement zoals van toepassing op de datum van uittreding. In geval van overlijden van de aangeslotene vóór de pensionering wordt de overlijdensprestatie (de verworven reserves) uitgekeerd aan de begunstigde(n) overeenkomstig artikel 4.3.4.1.

De voormelde keuzemogelijkheden zijn ook van toepassing wanneer het bedrag van de verworven reserves lager is dan of gelijk is 150 euro. Dit bedrag van 150 EUR wordt geïndexeerd overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders.

De overdracht naar een andere pensioeninstelling wordt beperkt tot het gedeelte van de reserves waarop geen voorschot of inpandgeving werd gedaan of dat niet werd toegewezen in het kader van de wedersamenstelling van een hypothecair krediet.

9.1.2.2 Keuzetermijn

De aangeslotene moet binnen de dertig dagen nadat aan hem de in artikel 9.1.1.2 vermelde gegevens zijn meegedeeld schriftelijk zijn keuze kenbaar maken aan de maatschappij.

Wanneer hij deze termijn laat verstrijken, wordt hij geacht te hebben gekozen voor het behoud bij de maatschappij van zijn verworven reserves, in voorkomend geval verhoogd tot de bedragen gewaarborgd in toepassing van de minimumrendementsgarantie, zonder wijziging van het pensioenstelsel.

Niettemin kan de aangeslotene na het verstrijken van de voormelde de termijn van dertig dagen te allen tijde vragen voor de overdracht naar een pensioeninstelling bedoeld in artikel 9.1.2.1, eerste lid, 1° of 2°.

Indien de aangeslotene kiest voor de overdracht naar een pensioeninstelling bedoeld in artikel 9.1.2.1, eerste lid, 1° of 2° voert de maatschappij deze overdracht uit binnen de dertig dagen nadat zij op de hoogte is gebracht van de beslissing van de aangeslotene om zijn reserves over te dragen. Ingevolge de overdracht naar die pensioeninstelling zijn de inrichter en de maatschappij ten aanzien van de aangeslotene en de begunstigde(n) bevrijd van elke verplichting uit hoofde van het pensioenstelsel.

9.2 UITTREDING "LIGHT"

9.2.1 Principe

In geval van uittreding "light" wordt de premiebetaling stopgezet, worden de werkgeversbijdrage- en de werknemersbijdrage-overeenkomst gereduceerd en worden de risicowaarborgen stopgezet op de laatste dag van de maand tijdens dewelke de aangeslotene uittreedt, onverminderd artikel 4.4.5.7. De gereduceerde overeenkomsten blijven onderworpen aan de bepalingen van het groepsverzekeringsreglement zoals van toepassing op de datum van uittreding. In geval van overlijden van de aangeslotene vóór de pensionering wordt de overlijdensprestatie (de verworven reserves) uitgekeerd aan de begunstigde(n) overeenkomstig artikel 4.3.4.1.

De toepassing van de artikelen 8.2, 9.1.1 en 9.1.2 worden uitgesteld tot op het ogenblik van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst anders dan door overlijden of pensionering, de pensionering of wanneer de waarborg bij leven verschuldigd is.

Bijzondere bepalingen van toepassing met betrekking tot publieke pensioenstelsels in geval van vaste benoeming.

In geval van uittreding "light" ingevolge de vaste benoeming van de aangeslotene wordt de toepassing van de artikelen 8.2, 9.1.1 en 9.1.2 uitgesteld tot op het einde van de vaste benoeming anders dan door overlijden of pensionering of tot op de datum van overdracht van de vastbenoemde aangeslotene naar een andere openbare werkgever.

9.2.2 Procedure

De inrichter licht de maatschappij schriftelijk in van de uittreding "light" binnen de dertig dagen die volgen op deze uittreding.

Vervolgens beschikt de maatschappij over dertig dagen om de aangeslotene schriftelijk te informeren over:

- de uittreding "light";
- het al dan niet behouden van de overlijdensdekking.

10. OVERGEDRAGEN RESERVES

De aangeslotene kan de verworven reserves die hij op basis van een vroegere tewerkstelling bij een werkgever heeft opgebouwd in het kader van een pensioentoezegging als bedoeld in de WAP overdragen naar de maatschappij.

In voorkomend geval worden de overgedragen reserves opgebouwd door werkgeversbijdragen van de vroegere werkgever en/of door werknemersbijdragen gestort op afzonderlijke individuele rekeningen onderscheiden van de rekeningen bedoeld in artikel 7.1.

11. VASTGOED FINANCIERING

Voorschotten op prestaties, inpandgeving van pensioenrechten voor het waarborgen van een lening en de toewijzing van de afkoopwaarde aan de wedersamenstelling van een hypothecair krediet zijn enkel mogelijk indien voorzien in de bijzondere voorwaarden. Zij kunnen enkel worden toegestaan om de aangeslotene in staat te stellen in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte gelegen onroerende goederen die in België of in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte belastbare inkomsten opbrengen te verwerven, te (ver) bouwen, te verbeteren of te herstellen. Bovendien moeten die voorschotten en leningen worden terugbetaald zodra die goederen uit het vermogen van de aangeslotene verdwijnen.

Het voorschot, de inpandgeving of de toewijzing van de afkoopwaarde voor de wedersamenstelling van een hypothecair krediet overeengekomen vanaf 1 januari 2016 kunnen geen termijn voorzien die korter is dan het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd.

Wanneer de aangeslotene gebruik maakt van de mogelijkheid tot vastgoedfinanciering, draagt deze de volledige verantwoordelijkheid voor de naleving van de voormelde voorwaarden inzake bestemming van de financiering en de eventuele verplichte terugbetaling. De gevolgen - zowel op fiscaal, als op niet-fiscaal vlak - van de niet-naleving van één of meerdere voorwaarden zijn ten laste van de aangeslotene. De niet-naleving van de voorwaarden kan geenszins leiden tot enige aansprakelijkheid in hoofde van de maatschappij.

De inpandgeving gebeurt aan de hand van een aanhangsel ondertekend door de maatschappij, de aangeslotene en de schuldeiser.

Het voorschot maakt het voorwerp uit van een voorschotakte waarin het minimum- en/of maximumbedrag en de toekennings-

voorwaarden van het voorschot worden bepaald. Bij een latere afkoop of uitkering komt het uitstaande bedrag van het voorschot in mindering van de afkoopwaarde of uitkering. Mocht het bedrag van het uitstaande voorschot om gelijk welke reden toch hoger blijken te zijn dan de afkoop of uitkering, dan blijft de aangeslotene het niet aangezuiverde saldo van het voorschot verschuldigd aan de maatschappij.

De maatschappij kan weigeren in te gaan op een verzoek tot opneming van een voorschot wanneer de overeenkomst(en) reeds bezwaard is (zijn) met een inpandgeving en omgekeerd.

12. BESLISSINGS BEVOEGHEID - INSPRAAK

12.1 BESLISSINGSBEVOEGHEID

De beslissing tot invoering, wijziging of opheffing van het pensioenstelsel behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de inrichter, onverminderd de bepalingen van het arbeidsrecht en burgelijk recht.

Indien het pensioenstelsel bij de invoering of later in een persoonlijke bijdrage van de werknemer voorziet en het pensioenstelsel voor alle werknemers in de onderneming geldt, wordt de beslissing tot invoering, wijziging of opheffing genomen:

- bij collectieve arbeidsovereenkomst wanneer in de onderneming een ondernemingsraad, een comité voor preventie en bescherming op het werk of een vakbondsafvaardiging bestaat;
- door middel van een wijziging van het arbeidsreglement in de andere gevallen.

Onverminderd het voorgaande en artikel 12.2 behoudt de inrichter zich het recht voor het pensioenstelsel te wijzigen, te verminderen of op te heffen in de volgende omstandigheden:

- bij invoering van nieuwe wettelijke bepalingen, richtlijnen van de toezichthouder of andere maatregelen, bij ontwikkelingen in de rechtspraak die in kracht van gewijsde is gegaan en/of bij elke feitelijke omstandigheid die rechtstreeks of onrechtstreeks een verhoging van de kostprijs van de groepsverzekering voor de inrichter teweegbrengt (teweegbrengen);
- wanneer de wetgeving betreffende de sociale zekerheid, waarop de groepsverzekering een aanvulling vormt, belangrijke wijzigingen zou ondergaan;
- wanneer omwille van een reorganisatie, herstructurering, fusie, overname, splitsing of enige andere belangrijke structuurwijziging van de inrichter, de handhaving van de groepsverzekering (in zijn ongewijzigde vorm) erg moeilijk of zelfs onmogelijk wordt;
- wanneer een sectorpensioenstelsel, waaraan de inrichter deelneemt, wordt ingevoerd of verhoogd of wanneer de sector waaronder de inrichter ressorteert, maatregelen heeft genomen met betrekking tot het eenheidsstatuut arbeiders en bedienden op vlak van het aanvullend pensioen ten gevolge waarvan de handhaving van de groepsverzekering (in ongewijzigde vorm) erg moeilijk of zelfs onmogelijk wordt;
- wanneer de handhaving van de groepsverzekering (in zijn ongewijzigde vorm) omwille van bedrijfsinterne of -externe economische ontwikkelingen, naar het gemotiveerd oordeel van de inrichter niet langer in overeenstemming zou zijn met een gezonde bedrijfsvoering.

De wijziging van het pensioenstelsel mag in geen geval een vermindering tot gevolg hebben van de verworven prestaties en verworven reserves voor de verleden dienstjaren.

Iedere wijziging van het pensioenstelsel die tot een vermeerdering van de verplichtingen van de aangeslotene leidt – hetzij de invoering van of de verhoging van een werknemersb ijdrage –, ontslaat de aangeslotene die daarom verzoekt, van deelname aan de wijziging van het pensioenstelsel, tenzij de wijziging wordt ingevoerd bij collectieve arbeidsovereenkomst, bij protocol van akkoord in geval van een openbare werkgever, of de bijzondere procedure voorzien in de WAP voor de invoering van een sociaal pensioenstelsel in een onderneming zonder sociale overlegorganen (geen ondernemingsraad, geen comité voor preventie en bescherming op het werk, noch een vakbondsafvaardiging). Ten aanzien van de aangeslotenen die hun deelname aan het gewijzigde pensioenstelsel hebben geweigerd, is de inrichter ertoe gehouden het pensioenstelsel in zijn ongewijzigde vorm verder te zetten. De inrichter is ten aanzien van deze aangeslotenen ontslagen van iedere bijkomende verplichting die voortvloeit uit de wijziging van het pensioenstelsel. Elke wijziging van het pensioenreglement moet geakteerd worden in een aanhangsel bij het groepsverzekeringsreglement en vergt derhalve het akkoord van de maatschappij. De inrichter overhandigt het aanhangsel aan de aangeslotene op diens eenvoudig verzoek.

12.2 INSPRAAK

De ondernemingsraad, of, bij ontstentenis ervan, het comité voor preventie en bescherming op het werk, of bij ontstentenis ervan, de vakbondsafvaardiging geeft voorafgaand advies, over de volgende aangelegenheden:

- de wijze van financiering van het pensioenstelsel en de structurele verschuivingen in die financiering;
- de vaststelling van de reserves en de jaarlijkse opstelling van de pensioenfiche;
- de toepassing, de interpretatie en de wijziging van het pensioenreglement;
- de keuze van een pensioeninstelling en de overgang naar een andere pensioeninstelling, met inbegrip van de eventuele overdracht van reserves;
- de verklaring inzake de beleggingsbeginselen.

Indien het pensioenstelsel tot een deel van de werknemers van de onderneming wordt beperkt, wordt de in het voorgaande lid bedoelde bevoegdheid uitgeoefend door de leden van de raad, het comité voor preventie en bescherming op het werk of de vakbondsafvaardiging die de werknemers vertegenwoordigen waarvoor het pensioenstelsel geldt, op voorwaarde dat ten minste 10 % van die werknemers hierom verzoekt.

Bij ontstentenis van de voormelde sociale overlegorganen of van een verzoek van minstens 10% van de betrokken werknemers, moet de werkgever periodiek en individueel aan de werknemers waarvoor het pensioenstelsel geldt, informatie verstrekken over de in het eerste lid bedoelde aangelegenheden. Deze mededeling gaat steeds een eventuele beslissing ten gronde vooraf. In geval van een openbare werkgever moet voor de toepassing van dit artikel onder 'ondernemingsraad' 'het (de) bevoegde comité(s) zoals bepaald in de WAP' en onder 'voorafgaand advies' 'het protocol van dit (deze) comité(s)' worden verstaan.

13. FINANCIERINGSFONDS

13.1 PRINCIPE

Indien uitdrukkelijk voorzien in de bijzondere voorwaarden wordt in het kader van de groepsverzekering een financieringsfonds ingericht.

Het financieringsfonds bevat de reserves die geen betrekking hebben op de individuele overeenkomsten van de aangeslotenen. Het betreft een collectieve reserve gevestigd bij en beheerd door de maatschappij in kader van de groepsverzekeringsovereenkomst. Het financieringsfonds vormt een theoretische af koopwaarde.

13.2 INKOMSTEN VAN HET FINANCIERINGSFONDS

Het financieringsfonds wordt gefinancierd door:

- de prestaties bij overlijden die op basis van de begunstigingsrangorde van het pensioenreglement toekomen aan het financieringsfonds;
- de technische rentevoet en de eventuele winstdeling toegekend door de pensioeninstelling aan het financieringsfonds; de technische rentevoet en de eventuele winstdeling toegekend aan de individuele rekeningen kunnen noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks (via een eventuele vrije reserve) terugvloeien naar het financieringsfonds.

13.3 AANWENDING VAN HET FINANCIERINGSFONDS

In de mate van de beschikbare middelen in het financieringsfonds kan dit worden aangewend voor:

- de aanzuivering van de eventuele tekorten met betrekking tot de minimumrendementsgarantie voorzien in de WAP en met betrekking tot de verworven reserves;
- de aanzuivering van de tekorten met betrekking tot de rente die het gevolg is van de uitoefening door de aangeslotene of, in geval van overlijden, zijn rechthebbende van het in de WAP voorziene recht om de omzetting te vragen van het kapitaal in een rente, wanneer deze rente niet het niveau behaalt zoals voorzien in het uitvoeringsbesluit WAP;
- op schriftelijk verzoek van de inrichter, de betaling van de werkgeversbijdragen voor zover toegelaten door de regelgeving; de technische rentevoet en de eventuele winstdeling toegekend aan de individuele rekeningen kunnen noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks (via een eventuele vrije reserve) terugvloeien naar het financieringsfonds.

13.4 VEREFFENINGSMODALITEITEN EN LOT VAN HET FINANCIERINGSFONDS

Wanneer de groepsverzekering gereduceerd wordt ingevolge het uitblijven van een voldoende financiering binnen de zes maanden vanaf de verwittiging van de inrichter door de pensioeninstelling in verband met de door haar vastgestelde onderfinanciering, worden de reserves van het financieringsfonds onder de aangeslotenen verdeeld. Overeenkomstig het uitvoeringsbesluit Leven gebeurt de verdeling van die reserves voor iedere aangeslotene in de verhouding van het verschil tussen zijn volledige verworven reserve, in voorkomend geval verhoogd tot het bedrag van de minimumrendementsgarantie zoals voorzien in de WAP met betrekking tot de persoonlijke bijdrage en de reserve van zijn individuele persoonlijke bijdrage- en werkgeversbijdrageovereenkomsten, tot de som, voor alle aangeslotenen, van die verschillen.

In geval van de definitieve opheffing van het pensioenstelsel of de verdwijning van de inrichter, om welke reden ook en zonder dat zijn verplichtingen worden overgenomen door een derde, worden de activa van het financieringsfonds die niet langer nodig zijn voor het beheer van de pensioentoezegging aan de aangeslotenen toegekend in verhouding tot hun verworven reserves, in voorkomend geval verhoogd tot het bedrag van de minimumrendementsgarantie zoals voorzien in de WAP en voor wat de renteniers betreft, in verhouding tot het vestigingskapitaal van de lopende rente. In afwijking van het voorgaande lid mag aan het geheel of een deel van die activa bij collectieve arbeidsovereenkomst een andere sociale bestemming worden verleend.

Indien het een pensioenstelsel betreft dat door een werkgever werd ingevoerd op het niveau van de onderneming en er binnen de onderneming geen ondernemingsraad, geen comité voor preventie en bescherming op werk en geen vakbondsafvaardiging bestaat, kan aan de activa een andere sociale bestemming worden verleend via de procedure tot wijziging van het arbeidsreglement.

Indien het groepsverzekeringsreglement door meerdere inrichters wordt aangegaan, wordt de verdeling van het financieringsfonds wanneer één van de inrichters de aldus gevormde groep verlaat in de bijzondere voorwaarden bepaald.

14. VERANDERING VAN PENSIOEN INSTELLING EN OVERDRACHT VAN RESERVES

Onverminderd artikel 12 kan de inrichter beslissen voor de financiering van het pensioenstelsel een andere pensioeninstelling te kiezen en/of de reserves naar die pensioeninstelling over te dragen.

De inrichter licht de FSMA voorafgaandelijk in over de verandering van pensioeninstelling en over de eventuele overdracht van reserves. De inrichter licht tevens de aangeslotenen in over iedere verandering van pensioeninstelling en over de eventuele overdracht van de reserves.

In geval van overdracht van de reserves naar een andere pensioeninstelling is de inrichter aan de maat schappij de volgende afkoop vergoe ding ver schuldigd. Indien het bedrag van de over te dragen theoretische afkoopwaarde kleiner is dan of gelijk is aan 1.250.0000 EUR is de afkoopvergoeding gelijk aan de som van:

- 5% van theoretische afkoopwaarde;
- 5% van de theoretische afkoopwaarde van het financieringsfonds.

Indien het bedrag van de over te dragen theoretische afkoopwaarde groter is dan 1.250.000 EUR, dan dan behoudt de maatschappij zich het recht voor een afkoopvergoeding te vragen die afwijkt van de voormelde vergoeding en/of de overdracht van de reserves uit te stellen gedurende maximum 12 maanden.

Het bedrag van 1.250.000 EUR wordt in functie van het gezondheidsindexcijfer der consumptieprijzen (basis 1988 = 100) geïndexeerd. Het indexcijfer dat in aanmerking moet worden genomen, is dat van de tweede maand van het trimester dat de datum van afkoop voorafgaat.

Geen enkele vergoeding of verlies van winstdeling mag ten laste van de aangeslotene worden gelegd of van de op het ogenblik van overdracht verworven reserves worden afgetrokken.

De overdracht van de reserves wordt pas uitgevoerd na de betaling van de afkoopvergoeding. De overdracht betreft zowel de reserves van de aangeslotenen in dienst van de inrichter, als de reserves van de aangeslotenen die in het kader van hun uittreding hun reserves bij de maatschappij hebben behouden. De overdracht

wordt nochtans beperkt tot het deel van de reserves dat niet het voorwerp uitmaakt van een vastgoedfinanciering of een beslag in handen van de maatschappij.

Ingevolge de overdracht van de reserves is de maatschappij bevrijd van elke verplichting ten aanzien van de inrichter, de aangeslotenen en hun eventuele begunstigden, met uitzondering evenwel voor wat betreft de reserves die in toepassing van het voorgaande lid niet werden overgedragen.

15. VERDWIJNING VAN DE INRICHTER – OPHEFFING VAN HET PENSIOEN STELSEL

In geval van verdwijning van de inrichter zonder dat zijn verplichtingen worden overgenomen door een derde, alsook in geval van opheffing van het pensioenstelsel, wordt de betaling van de premies stopgezet.

Overeenkomstig artikel 7.2 wordt de waarborg bij leven gereduceerd en worden de risicowaarborgen beëindigd.

Elke aangeslotene wordt op de hoogte gebracht van de nietbetaling van de premie uiterlijk binnen de drie maanden na de premievervaldag.

De pensioeninstelling gaat over tot de berekening van de rechten van de aangeslotenen overeenkomstig artikel 8.

Het lot van financieringsfonds wordt bepaald overeenkomstig artikel 13.4.

In geval van verdwijning van de inrichter zonder dat zijn verplichtingen worden overgenomen door een derde zijn bovendien de bepalingen van artikel 9.1 van toepassing.

16. ANDERE BEPALINGEN

16.1 MEDEDELINGSPLICHT

Bij het sluiten van het groepsverzekeringsreglement, alsook bij de verhoging van de risicowaarborg(en) tijdens de duur van de overeenkomst, is de inrichter verplicht alle hem bekende omstandigheden nauwkeurig mee te delen die hij redelijkerwijs moet beschouwen als gegevens die van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het risico door de maatschappij. De maatschappij kan alle inlichtingen eisen die hij nodig acht, met uitzondering van genetische gegevens.

Onjuiste opgave van de leeftijd

Bij onjuiste opgave van de leeftijd van de aangeslotene worden de risicopremies en/of de prestaties vermeerderd of verminderd in verhouding tot de werkelijke leeftijd die in acht had moeten worden genomen.

Opzettelijk verzwijgen of onjuist meedelen van gegevens

In geval van opzettelijk verzwijgen of opzettelijk onjuist meedelen van gegevens is de overeenkomst nietig. De premies die vervallen zijn tot het ogenblik waarop de maatschappij kennis heeft gekregen van het opzettelijk verzwijgen of het opzettelijk onjuist meedelen van gegevens, komen haar toe.

Onopzettelijk verzwijgen of onjuist meedelen van gegevens

Wanneer het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens niet opzettelijk gebeurt, stelt de maatschappij binnen de maand te rekenen van de dag waarop hij van het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens kennis heeft gekregen, voor om de overeenkomst te wijzigen met uitwerking op de dag waarop zij kennis heeft gekregen van het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens. Binnen diezelfde termijn kan de maatschappij de overeenkomst opzeggen indien zij bewijst dat zij het risico nooit zou hebben verzekerd. Indien de verzekeringnemer het voorstel tot wijziging weigert of niet aanvaardt na het verstrijken van een termijn van een maand te rekenen vanaf de ontvangst van het voorstel, kan de maatschappij de overeenkomst bij aangetekend schrijven opzeggen binnen de vijftien dagen.

De mogelijkheid voor de maatschappij om een wijziging voor te stellen dan wel de overeenkomst op te zeggen, kan worden gedaan gedurende het eerste jaar na het sluiten van de overeenkomst. Voor de risicowaarborg bij overlijden als gevolg van een ongeval en de risicowaaborg(en) bij arbeidsongeschiktheid bestaat deze mogelijheid gedurende de volledige looptijd.

16.2 TERRORISME

Het overlijden van de verzekerde veroorzaakt door terrorisme is gedekt volgens de modaliteiten en in de beperkingen die voorzien zijn door de wet van 3 mei 2024 betreffende de schadeloosstelling van slachtoffers van een daad van terrorisme en betreffende de verzekering tegen schade veroorzaakt door terrorisme, en zijn uitvoeringsbesluiten. Daartoe zijn wij lid van de vzw TRIP. De uitvoering van alle verbintenissen van alle verzekeringsondernemingen die lid zijn van die vzw, wordt beperkt tot 1,7 miljard euro per kalenderjaar voor de schade die wordt veroorzaakt door alle gebeurtenissen die erkend worden als terrorisme dat zich heeft voorgedaan tijdens het betrokken kalenderjaar.

Dit bedrag wordt elk jaar aangepast op 1 januari volgens de ontwikkeling van het indexcijfer der consumptieprijzen, met als basis het indexcijfer van november 2022. Ingeval van wettelijke of reglementaire wijziging van dit basisbedrag, zal het gewijzigde bedrag automatisch van toepassing zijn vanaf de eerstvolgende vervaldag na de wijziging, tenzij de wetgever uitdrukkelijk in een andere overgangsregeling voorziet.

Indien het totaal van de berekende of geraamde schadevergoedingen groter is dan het bedrag genoemd in de vorige alinea, wordt een evenredigheidsregel toegepast: de uit te keren schadevergoedingen worden beperkt ten belope van de verhouding van het bedrag genoemd in de vorige alinea of de nog beschikbare middelen voor dat kalenderjaar ten opzichte van de uit te keren schadevergoedingen toegerekend aan dat kalenderjaar.

De bepalingen van de schadeloosstelling zijn niet van toepassing op de theoretische afkoopwaarde.

16.3 AANVULLENDE VERZEKERING

De waarborgen bij leven en bij overlijden, met uitzondering van de risicowaarborg overlijden als gevolg van een ongeval, vormen de hoofdverzekering.

De risicowaarborg overlijden als gevolg van een ongeval en de risicowaarborg(en) bij arbeidsongeschiktheid vormen een aanvullende verzekering.

Dit houdt onder meer in dat:

- de verzekeringnemer op elk ogenblik en onafhankelijk van het verloop van de hoofdverzekering een einde mag maken aan de premiebetaling voor de aanvullende verzekering;
- de algemene voorwaarden van de hoofdverzekering van toepassing zijn op de aanvullende verzekering behoudens andersluidende wettelijke of contractuele bepaling;
- de opzegging of de afkoop van de hoofdverzekering van rechtswege leiden tot de opzegging van de aanvullende verzekering;

- de stopzetting van de premiebetaling voor de hoofd-verzekering van rechtswege leidt tot de stopzetting van de premiebetaling voor de aanvullende verzekering.

De aanvullende verzekering heeft noch een afkoopwaarde, noch een reductiewaarde.

16.4 WEDERINWERKINGSTELLING

In geval van afkoop van de groepsverzekering kan de inrichter het contract opnieuw in werking laten stellen binnen de 3 maanden na de datum van de volledige afkoop. De wederinwerkingstelling van het contract gebeurt door de terugbetaling van de waarde van de volledige afkoop zonder kosten.

De wederinwerkingstelling moet door de inrichter worden gevraagd door middel van een gedateerd en ondertekend schrijven.

16.5 KOSTEN

Op elke gestorte premie is een kost verschuldigd die onmiddellijk op de premie wordt ingehouden. Op de verworven reserves die op verzoek van een aangeslotene in het kader van zijn uittreding uit een pensioentoezegging voor werknemers bij een vroegere werkgever worden overgedragen naar de maatschappij, wordt geen kost aangerekend.

Op de reserves wordt door de maatschappij een beheerskost ingehouden.

Op het overlijdenskapitaal in het kader van de risicowaarborgen overlijden wordt door de maatschappij een kost aangerekend.

Voor de risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid wordt een kost aangerekend die in de premie is inbegrepen. Deze kost bedraagt voor de:

- risicowaarborg premievrijstelling: een percentage van de premie voor de groepsverzekering
- risicowaarborg rente bij arbeidsongeschiktheid: een percentage van de te verzekeren rente rekening houdend met de bepalingen in de bijzondere voorwaarden.

De voormelde kosten worden nader vermeld in het in artikel 2.4.1 bedoelde jaarlijks verslag over het beheer van de pensioentoezegging. Dit verslag wordt ter beschikking gesteld van de inrichter die het op eenvoudig verzoek meedeelt aan de aangeslotenen.

In geval van overdracht van de reserves naar een andere pensioeninstelling is de in artikel 14 vermelde vergoeding verschuldigd.

De maatschappij behoudt zicht het recht voor om bijzondere uitgaven die door toedoen van de verzekeringnemer, de aangeslotenen of de begunstigde(n) worden veroorzaakt, supplementair aan te rekenen. Deze kosten worden door de maatschappij op een redelijke en verantwoorde wijze toegepast.

Tot deze bijkomende kosten bedoeld in het voorgaande lid behoren onder meer de uitvoering van bijzondere studies met betrekking tot het pensioenstelsel (bijv. studies in het kader van IAS- of IFRS-berekeningen, ALMstudies..), het maken van simulaties inzake de impact op het pensioenstelsel van loopbaanonderbreking, tijdskrediet e.d., het opstellen van specifieke pensioenfiches die afwijken van de modelpensioenfiche van de maatschappij alsook het bezorgen van bijkomende pensioenfiches, het rechtstreeks versturen per post van de pensioenfiches naar de aangeslotenen op uitdrukkelijke vraag van de inrichter, het opstellen van een gecoördineerde versie van het pensioenreglement, het verzorgen van (personeels) presentaties op een ander ogenblik dan bij de opstart van het pensioenstelsel, vertaling van documenten in een andere taal dan deze bepaald door de wetgeving, het afleveren van allerlei overzichten op vraag van de inrichter (of zijn gemandateerde) in het kader van studies of evaluaties, extra werkzaamheden in hoofde van de maatschappij veroorzaakt door het feit dat de inrichter gegevens niet tijdig, foutief of in een verkeerd bestand heeft overgemaakt, ...

De bijkomende kosten worden aangerekend aan de inrichter op basis van het in voege zijnde uurtarief en rekening houdend met de administratieve kosten (bijv. verzendingskosten per post). De bijkomende kosten worden voorafgaandelijk aan de inrichter meegedeeld.

Evenwel zijn de kosten veroorzaakt uitsluitend door het toedoen van de aangeslotene ten laste van deze laatste. Tot deze kosten behoren onder meer de kosten voor berekeningen gevraagd in het kader van de beëindiging van het huwelijk of de wettelijke samenwoning van de aangeslotene. De bijkomende kosten worden aangerekend op basis van het in voege zijnde uurtarief en rekening houdend met de administratieve kosten (bijv. verzendingskosten per post). De bijkomende kosten worden voorafgaandelijk aan de aangeslotene meegedeeld.

16.6 VERLIES VAN DE RISICOWAARBORG RENTE BIJ ARBEIDSONGESCHIKTHEID: INDIVIDUELE VOORTZETTING – VOORFINANCIERING VAN DE INDIVIDUELE VOORTZETTING

16.6.1 Individuele voortzetting

Elke aangeslotene bij de beroepsgebonden arbeidsongeschiktheidsverzekering die het voordeel van die verzekering verliest, heeft het recht om deze individueel geheel of gedeeltelijk voort te zetten zonder een bijkomend medisch onderzoek te moeten ondergaan, noch een nieuwe medische vragenlijst te moeten invullen. Daartoe moet de aangeslotene gedurende de twee jaren die aan het verlies voorafgaan, ononderbroken zijn aangesloten geweest bij één of meer opeenvolgende ziekteverzekeringsovereenkomsten aangegaan bij een verzekeringsonderneming.

Het recht op de individuele voorzetting bestaat nochtans niet indien de aangeslotene het voordeel van de beroepsgebonden arbeidsongeschiktheidsverzekering verliest omwille van het onjuist meedelen of verzwijgen van gegevens, de niet-betaling van de premie, de nietigheid van de verzekering om reden dat bij het sluiten ervan het risico reeds verwezenlijkt of niet bestaande is en, in het algemeen, in geval van bedrog.

Ten laatste dertig dagen na het verlies van het voordeel van de beroepsgebonden arbeidsongeschikheidsverzekering licht de inrichter de aangeslotene, schriftelijk of langs elektronische weg, in over de volgende elementen: • het precieze tijdstip van het verlies van het voordeel;

- de mogelijkheid tot individuele voortzetting;
- de termijn waarbinnen het recht op de individuele voortzetting kan worden uitgeoefend, met inbegrip van de mogelijke verlenging van die termijn zoals bepaald in de volgende alinea;
- de contactgegevens van de maatschappij.

Vanaf de ontvangst van deze inlichtingen beschikt de aangeslotene over dertig dagen om de maatschappij, schriftelijk of elektronisch, in kennis te stellen van zijn voornemen om de beroepsgebonden arbeidso ngeschiktheidsverzekering geheel of gedeeltelijk individueel voor te zetten. De aangeslotene heeft het recht om die termijn met dertig dagen te verlengen op voorwaarde dat hij de maatschappij daarvan schriftelijk of elektronisch in kennis stelt. De inrichter licht de aangeslotene eveneens in van zijn recht om de termijn te verlengen. In elk geval verstrijkt de termijn om de

individuele voortzetting te vragen honderdenvijf dagen na het verlies van het voordeel van de beroepsgebonden arbeidsongeschiktheidsverzekering.

16.6.2 Voorfinanciering van de individuele voortzetting

De aangeslotene heeft de mogelijkheid om indivi dueel bijkomende premies te betalen waardoor de premie van de individueel voortgezette arbeidso ngeschiktheidsverzekering berekend wordt rekening houdend met de leeftijd waarop de aangeslotene de bijkomende premies is beginnen te betalen en voor zover de bijkomende premies jaar na jaar ononderbroken worden betaald.

Van bij zijn aansluiting ligt de inrichter de aangeslotene in van deze mogelijkheid tot voorfinanciering van de individuele voorzetting. Deze individuele voorzetting en de voorfinancie-ring ervan kan enkel gebeuren bij een verzekeringsinstelling die hiervoor een product aanbiedt.

16.7 TOEPASSELIJKE WETGEVING EN BELASTINGREGIME

16.7.1 Toepasselijke wetgeving

De groepsverzekering is onderworpen aan de Belgische regelgeving inzake levensverzekeringen en aanvullende pensioenen. Zij is in het bijzonder onderworpen aan de WAP en de uitvoeringbesluiten, de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen en het uitvoeringsbesluit Leven.

16.7.2 Belastingregime

De groepsverzekering is onderworpen aan de jaarlijkse taks op de verzekeringsverrichtingen berekend op de gestorte premie.

De werkgeversbijdragen en, in voorkomend geval, de werk nemers bijdragen kunnen genieten van een belastingvoordeel, voor zover de wettelijke en reglementaire bepalingen worden nageleefd.

Eén van de voorwaarden voorzien in deze bepalingen betreft de naleving van de 80%-regel volgens dewelke de wettelijke en bovenwettelijke uitkeringen naar aanleiding van de pensionering, uitgedrukt in jaarlijkse renten, niet meer mogen bedragen dan 80% van de laatste normale bruto jaarbezoldiging en berekend op basis van de normale duur van de beroepswerkzaamheid (40 jaar). Deze rente is indexeerbaar aan 2% en overdraagbaar aan de langstlevende huwelijkspartner of de wettelijk samenwonende partner voor 80%.

Indien risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid in de bijzondere voorwaarden zijn voorzien, heeft de groepsverzekering met betrekking tot deze risicowaarborgen tot doel een verlies van inkomsten uit arbeid te vergoeden.

In voorkomend geval betreft de groepsverzekering een collectieve toezegging als bedoeld in artikel 52, 3°, b), vierde streepje van het Wetboek van inkomstenbelastingen 1992 die een aanvulling biedt op de wettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel door beroepsziekte of door ziekte. De werkgeversbijdragen zijn aftrekbaar voor zover de wettelijke en aanvullende uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid, uitgedrukt in jaarlijkse renten, niet meer bedragen dan de normale brutojaarbezoldiging.

De aanvullende uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid omvatten inzonder de uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid die met werkgeversbijdragen zijn gevormd en de uitkeringen die door de werkgever ter uitvoering van een contractuele verplichting zijn toegekend.

De betaling van de prestaties is onderworpen aan belasting en sociale bijdragen ten laste van ofwel de verzekerde ofwel de begunstigde(n) al naargelang.

De belasting van de prestaties is onder meer afhankelijk van het ogenblik van hun uitkering en ook van het feit of zij onder de vorm van een rente worden uitgekeerd of niet.

Elke huidige of toekomstige belasting, recht, bijdrage of taks van toepassing op de overeenkomst of verschuldigd naar aanleiding van de uitvoering ervan, is ten laste van de verzekeringnemer, de verzekerde of de begunstigde(n) al naargelang.

Inzake belasting en successierechten (of erfbelasting) zijn de Belgische wettelijke en reglementaire bepalingen van toepassing.

Overeenkomstig het wetboek der successierechten en de Vlaamse Codex Fiscaliteit worden de aan de begunstigde(n) verschuldigde bedragen door de maatschappij ter informatie doorgegeven aan de fiscale Administratie met het oog op de eventuele heffing van successierechten (of erfbelating).

De fiscale behandeling hangt af van de individuele omstandigheden van de begunstigde en kan in de toekomst aan wijzigingen onderhevig zijn.

De bovenstaande informatie wordt uitsluitend overgemaakt ter indicatieve titel en onder voorbe-houd van eventuele wijzigingen en/of interpretatie van de fiscale wet/ regelgeving.

16.8 BRIEFWISSELING EN BEWIJS

Om geldig te zijn dient elke aanvraag of kennisgeving aan de maatschappij schriftelijk of langs elektronische weg te gebeuren. Elke kennisgeving en briefwisseling tussen partijen geschiedt geldig op hun laatste onderling meegedeeld (correspondentie) adres. De verzending van een aangetekende brief wordt bewezen door de voorlegging van het ontvangstbewijs van de post.

Het bestaan en de inhoud van enig document en enige briefwisseling worden bewezen door de voorlegging van het origineel, of, bij gebrek hieraan, van het afschrift ervan in de dossiers van de maatschappij.

16.9 BESCHERMING VAN UW PERSOONSGEGEVENS

Belins NV (gekend onder de merk- en handelsnaam "DVV") en, desgevallend, uw verzekeringstussenpersoon verwerken uw persoonsgegevens voor verschillende doeleinden waaronder het sluiten en het uitvoeren van verzekeringscontracten, het naleven van wettelijke verplichtingen, de evaluatie van de klantrelatie, direct marketing en fraudebestrijding. Deze gegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk voor de verwerking waarvoor ze werden ingezameld.

Uw persoonsgegevens kunnen eveneens in verband met voormelde doeleinden worden meegedeeld aan de met Belins NV verbonden ondernemingen en gespecialiseerde dienstverleners zoals experten, herstellers, herverzekeringsondernemingen en Datassur CV.

U hebt het recht om uw persoonsgegevens waarover wij beschikken in te zien en ze desgevallend te laten corrigeren of verwijderen. U kunt ook vragen om sommige van deze gegevens over te dragen naar een derde partij of rechtstreeks naar uzelf. Daarenboven kunt u vragen de verwerking te beperken.

Voor de verwerking van persoonsgegevens waarvoor u uw toestemming hebt gegeven, heeft u het recht uw toestemming te allen tijde in te trekken, zonder dat dit afbreuk doet aan de rechtmatigheid van de verwerking op basis van de toestemming vóór de intrekking daarvan.

Recht van verzet

U heeft het recht zich te verzetten tegen de verwerking van bepaalde persoonsgegevens en zich op elk moment te verzetten tegen het gebruik van uw persoonsgegevens voor direct marketing.

Meer informatie over de verwerking van uw persoonsgegevens, de doeleinden van de verwerking en het uitoefenen van uw rechten vindt u terug in het Privacycharter van DVV. Dit charter is beschikbaar bij uw verzekeringstussenpersoon en kan eveneens geraadpleegd worden op *www.dvv.be/privacycharter*.

16.10 KLACHTEN - RECHTSBEVOEGDHEID

In geval van problemen, kunt u uw klacht in eerste instantie richten tot uw agentschap, uw relatiegelastigde of de dienst Klachten beheer, Karel Rogierplein 11 – 1210 Brussel, of per e-mail: *klachten@dvv.be*.

Vindt u niet meteen de oplossing bij één van de vorige vermelde contacten, dan kunt u zich wenden tot de "Ombudsman van de Verzekeringen", de Meeûssquare 35, in 1000 Brussel, of per e-mail: *info@ombudsman-insurance.be*. U vindt alle informatie over deze instantie onder de volgende link: *www.ombudsman-insurance.be*.

Deze procedure doet geen afbreuk aan uw recht om desgevallend het geschil aanhangig te maken voor de bevoegde Belgische rechtbanken.

16.11 SOLVABILITEIT EN FINANCIËLE POSITIE VAN DE MAATSCHAPPIJ

De verslagen over de Solvabiliteit en de Financiële Toestand (Solvency & Financial Condition Report) zijn terug te vinden op de website van DVV - https://www.dvv.be/rapport-nl

16.12 AANSPRAKELIJKHEID VAN DE HULPPERSONEN

De wettelijke bepalingen inzake buitencontractuele aansprakelijkheid (Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek) zijn niet van toepassing in de contractuele relatie tussen de verzekeraar en de klant/ verzekeringnemer/ verzekerde. De vergoeding van schade veroorzaakt door de niet-nakoming van een contractuele verplichting wordt, binnen de wettelijk toegestane grenzen, uitsluitend geregeld door de regels van het verzekeringscontractenrecht, zelfs wanneer de schadeveroorzakende gebeurtenis ook een onrechtmatige daad vormt.

De vergoeding van schade veroorzaakt door de niet-nakoming van een contractuele verplichting door de tussenkomst van een hulppersoon van de verzekeraar vormt, binnen de wettelijk toegestane grenzen, slechts een grond voor een aansprakelijkheidsvordering tegen de verzekeraar en geen grond voor een buitencontractuele aansprakelijkheidsvordering tegen een hulppersoon van de verzekeraar.

De hulppersoon verwijst naar: een natuurlijke of rechtspersoon die door verzekeraar Belfius Verzekeringen is belast met of betrokken is bij de uitvoering van een contractuele verplichting van Belfius Verzekeringen jegens de klant/ verzekeringnemer/ verzekerde, ongeacht of deze persoon rechtstreeks is aangewezen of ingeschakeld door Belfius Verzekeringen, dan wel door een vennootschap die direct of indirect door haar wordt gecontroleerd. Dit omvat onder meer werknemers, bestuurders (uitvoerend of niet-uitvoerend), verbonden agenten en onafhankelijke dienstverleners, evenals hun werknemers, managers of bestuurders, agenten en onafhankelijke dienstverleners.